

15

Wezza un jauna
Laifa=grahmata
us to gaddu

1869

pe hz Jesus pe ed sim schanas,
kam irr 365 deenas,

tā faralstita,

ka ta wiffā Kursemme, Widsemmē un Leishōs,
fur Latweeschi dshwo, irr derriga,

un kurrā warr atraft:

Swehtkus un darba-deenas, faules- un mehnēss
lehfchanu un no-eefchanu, deenas gatrumu,
mehnēss starpas un gaifa-nojehgschanas.

Ar bildehm puschkota.

Jelgawā, 1868.

Dabbujama pee G. Uckfche un wiffās grahmatu bohdēs.
(Rīhgā dabbujama pee bilschu- un grahmatu-drīkketaja E. Blates.)

ПРОВЕРЕНО

1949 г.

299.946.

Schinni gaddā buhs:

Gads.

No pasaules raddishanas	tas	5819
No teem Leeleem uhdens-pluhdeem, ko swiehtt stahsti peeminn	tas	4162
No muhsu Pestitaja Jesus Kristus peedsimshanas	tas	1869
Kamehr tas Leelwirsts Vladimirs tas leelaiss Izzees kristitees un ta kristiga tizziba Kreewu semmē zehlupees (gaddā 988)	tas	882
Kamehr Maſkawas pilsfehta tappe uszelta (gaddā 1147)	tas	723
Kamehr Wahzeeschī pee Daugawas Grihwes atbraukuschi (gaddā 1158) tas	712	
Kamehr kristiga tizziba ewesta Kursemme	tas	669
Kamehr tee Mestru Kungi pahr Widsemmi un Kursemmi fahluschi waldiht (1201)	tas	669
Kamehr Konstantinopela pilsfehta no Turkeem tappe usnemta (29. Mai d. 1453 g.)	tas	417
Kamehr Mahrtiash Lutter's Deewa wahrbus flaidraki fahzis mahziht tas	353	
Kamehr Kursemme no Leelungeem tappe walbita un Widsemme irr nahkupe appalsch Pohlu waldishanas (1561)	tas	309
Kamehr Widsemme nahkupe appalsch Sweedru waldishanas (1660) tas	210	
No Sakſtu gadda (1701)	tas	169
Kamehr Pehterburas pilsfehta irr uszelta (Mai 1703)	tas	167
Kamehr Widsemme un Iggauuu semme peederr pee Kreewu walſtibas (1710)	tas	160
No mehra laikeem (1710)	tas	160
Kamehr Kursemme un wissa Leischu semme peederr pee Kreewu walſtibas (1795)	tas	75
Kamehr wissa Pinnau semme ar Kreewu walſtibu irr faweenota (22. Merz 1808)	tas	62
Kamehr wissa Pohlu semme ar Kreewu walſtibu irr faweenota (21. April 1815)	tas	65
Kamehr dſimtbuhſchana Iggauuu semmē nozelta (1817)	tas	53
Kamehr dſimtbuhſchana Kursemme nozelta (30. Aug. 1818)	tas	52
Kamehr dſimtbuhſchana Widsemme nozelta (1819)	tas	51
Kamehr dſimtbuhſchana Kreewusemmē nozelta (1861)	tas	9
Kamehr muhsu wiff-schehligs Keifers Aleksanders II. fahzis waldiht (18. Februar 1855)	tas	15

	Gads
Namehr muhsu augsts kungs un Keisers Aleksanders Nikolajewitscha irr dsimmis (17. April)	tas 52
Namehr winna augsta laulata Keiserene Maria Aleksandrowna, Darm- stadies prinzeffe, irr dsimmuſe (27. Juhli)	tas 46
No muhsu wiss-schehliga Keisera dehlu un meitu peedsimſchanas:	
Ta Krohna-mantineela, Besarewitscha un Leelwirsta Aleksandera Aleksandrowitscha (26. Febr.)	tas 25
Namehr winna augsta laulata draudsene Maria Feodorowna, Dahnu prinzeffe, dsimmuſe (14. Novbr. 1847)	tas 22
No winnu dehlu peedsimſchanas:	
Ta Leelwirsta Nikolaja Aleksandrowitscha (6. Mai)	tas 2
Ta Leelwirsta Vladimira Aleksandrowitscha (10. April)	tas 23
Ta Leelwirsta Alekseja Aleksandrowitscha (2. Janvar)	tas 19
Tahs Leelwirstenes Marias Aleksandrownas (5. Oktoper)	tas 17
Ta Leelwirsta Sergeja Aleksandrowitscha (29. April)	tas 13
Ta Leelwirsta Pahwila Aleksandrowitscha (21. Sept.)	tas 10
No muhsu wiss-schehliga Keisera brahlu un mahsu peedsimſchanas:	
Ta Leelwirsta Konstantina Nikolajewitscha (9. Sept.)	tas 43
Namehr wjanna augsta laulata draudsene Aleksandra Josefovna, Altenburges prinzeffe, irr dsimmuſe (26. Juhli)	tas 40
No winnu dehlu un meitu peedsimſchanas:	
Ta Leelwirsta Nikolaja Konstantinowitscha (2. Februar)	tas 20
Tahs Leelwirstenes Olgas Konstantinownas (22. August)	tas 19
Tahs Leelwirstenes Veras Konstantinownas (4. Februar)	tas 16
Ta Leelwirsta Konstantina Konstantinowitscha (10. August)	tas 11
Ta Leelwirsta Dimitri Konstantinowitscha (1. Juhni)	tas 10
Ta Leelwirsta Wjaetſcheslawa Konstantinowitscha (1. Juhli) tas	8
Ta Leelwirsta Nikolaja Nikolajewitscha (27. Juhli)	tas 38
Namehr winna augsta laulata draudsene Aleksandra Petrovna, Oldenburges prinzeffe, irr dsimmuſe (21. Oktoper)	tas 32
No winnu dehlu peedsimſchanas:	
Ta Leelwirsta Nikolaja Nikolajewitscha (6. November)	tas 14
Ta Leelwirsta Petera Nikolajewitscha (10. Janvar)	tas 6
Ta Leelwirsta Mikkaila Nikolajewitscha (13. Oktoper)	tas 37
Namehr winna augsta laulata draudsene Olga Feodorowna, Ba- denes prinzeffe irr dsimmuſe (20. September)	tas 31
No winnu dehlu un meitas peedsimſchanas:	
Ta Leelwirsta Nikolaja Michailowitscha (14. April)	tas 11
Ta Leelwirsta Michail Michailowitscha (4. Oktoper)	tas 9
Ta Leelwirsta Georga Michailowitscha (11. August)	tas 6
Ta Leelwirsta Aleksandera Michailowitscha (1. April)	tas 4
Tahs Leelwirstenes Anastasias Michailownas (16. Juhli)	tas 10
Tahs Leelwirstenes Marias Nikolajewnas, Erzoga no Leichtenberg Makſimiliana atraitnes (6. August)	tas 51
No winnas dehlu un meitu peedsimſchanas:	
Tahs prinzeffes Maria Makſimilianowna (4. Oktoper)	tas 28
Ta printſcha Nikolai Makſimilianowitsch (23. Juhli)	tas 26

	Gads
Tahs prinzeses Eigenia Makſimilianowna (20. Merz)	tas 24
Ta printscha Eigen Makſimilianowitsch (27. Janvar)	tas 22
Ta printscha Sergei Makſimilianowitsch (8. Dezbr.)	tas 21
Ta printscha Georg Makſimilianowitsch (17. Febr.)	tas 17
Tahs Leelwirstenes Olgas Nikolajewnas (30. August)	tas 48
(Kurras augsts laulats draugs tas Wirtemberges Lehnschahrlis.)	
No pedsimſchanas muhſu wiffſchehliga Keisera nelaika tehwa brahla, ta Leelwirsta Mikkaila Pawlowitscha atraitnes, tahs Leelwirstenes helenas Pawlownas, Wirtemberga Lehniina prinzeses (28. De- zember)	tas 64
Winnu meitas:	
Tas Leelwirstenes Kattarinas Mikkailownas (16. August)	tas 43
(Kurras augsts laulats draugs tas Leel-Erzogs no Meklenburg- Streliz Jurgis.)	

Sihmju = istahstischana.

- Ⓐ nosihme jaunu mehnēši.
- Ⓑ nosihme augofchu mehnēši jeb pirmu zettorkſni.
- Ⓒ nosihme pilnu mehnēši.
- Ⓓ nosihme wezzu mehnēši jeb pehdigu zettorkſni.

Tahs 12 debbes sihmes,

zaur kurrahn ſaule weenreiß par gaddu, bet mehnēſſ
iftatrā mehnēſſ iſeet.

Ⓐ Auns.	Ⓜ Swars.
Ⓑ Wehrſis.	Ⓜ Skahrpis.
Ⓜ Dwihni.	Ⓜ Strehlneks.
Ⓓ Wehſis.	Ⓜ Mescha-abſis.
Ⓐ Lauwa.	Ⓜ Uhdens-wihrs.
Ⓓ Jumprawa.	Ⓜ Siwis.

Kur stahw:

C. B. s. laffī: mehnefs zelſch zaur tahm debbeſſ ſhmehm.

P. laffī: pulſtens, pr. laffī: preelfch, p. laffī pehz, St. laffī: ſtunda, M. laffī: minute.

Bet tas jaſin, fa 60 minutes irr viſna ſtunda, 30 minutes irr puſtſtunda, 15 minutes irr peerendel ſtunda.

Saules L. laffī: faules lehſchana.

Saules N. laffī: faules noeſchana.

Mehn. L. un N. laffī: mehnefs lehſchana un noeſchana.

N. laffī: rihtā, W. laffī: walkarā; bet tas atkal jaſin, fa wiſſas ſtundas pehz puſtnakts, kād pulſtens pahri par 12, pee rihta laika, un wiſſas ſtundas pehz puſt-deenās, kād pulſtens pahri par 12, pee walkara laika tohp ſlaititas.

Deen. garx. laffī: deenās garxums.

M. d. laffī: mebneſcha deenās.

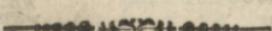
Kur mehnefs ſpihdums eefthmehts, jaſin, fa tahds vats paleek lihds to nahkamu eefthmeſchanu.

No Seemas-fwehtkeem 1868 lihds Wastlahwju fwehtdeenač 1869 irr pehz wezza kalendera 9 neddekaſ un 4 deenās, pehz jauna kalendera 6 neddekaſ un 2 deenās.

Wezzais kalenders irr tas, pehz ko Kurſemmē un wiſſā Kreewusemmē laiku ſlaita; jaunais kalenders irr tas, pehz ko wiſſā zittās ſemmēs laiku ſlaita.

Tee 12 mehneſchu wahrdi.

1) Janwar	jeb	Jauna gadda mehneſis.
2) Februar	"	Swetschu mehneſis.
3) Merz	"	Pawaffaras mehneſis.
4) April	"	Gullu mehneſis.
5) Mai	"	Lavpu mehneſis.
6) Juhni	"	Waffaras mehneſis.
7) Juhli	"	Seena mehneſis.
8) August	"	Rabbibas mehneſis.
9) September	"	Ruddens mehneſis.
10) Oktober	"	Leetus mebneſis.
11) November	"	Salnas mehneſis.
12) Dezember	"	Seemas mehneſis.

Wezzais kalenders.		C	Gaifa nojehgshanas
Nedd. deen.	Deenu wahrdi.	3.f.	un mehnes starpas.
1 Trefhd.	Jauna gadda deena		P. 1, 19 m. R.
2 Zettortd.	Abels un Sets		Mehn. spihd wall.
3 Peektd.	Enoks un Daniels		Mehrens auftums.
4 Sestd.	Metusalems		Apmahzees.
Ew. No	Jahsepa behgshanas us	Egipti.	Matt. 2, 13.
5 Swehdt.	Sw. pehz jauna gadda		Wehtrains,
6 Pirmd.	Swaigsnes deena		flaidris un
7 Ohtrd.	Krispihns		gribb ta ka
8 Trefhd.	Ghrards		falt.
9 Zettortd.	Marzellihns		P. 2, 1 m. R.
10 Peektd.	Pahwils weentulis		Mehn. spihd nalti.
11 Sestd.	Igibns		Lehns un flaidris.
Ew.	Jesus 12 gaddus wezs.	Luhk. 2, 41.	
12 Swehdt.	1. Sw. pehz swaigsn. d.		Pusslihds aufsis.
13 Pirmd.	Flahrs		Atlaishahs un
14 Ohtrd.	Weeliks		libna.
15 Trefhd.	Maurus		Wehtrains.
16 Zettortd.	Mahrzels B.		P. 3, 5 m. R.
17 Peektd.	Lawise		Mehn. spihd. nalti.
18 Sestd.	Meta. Priska		Arween wehl
Ew.	No tahn kahfahm Kahnâ, Galilejâ.	Jahn. 2, 1.	
19 Swehdt.	2. Sw. pehz swaigsn. d.		lehns laiks
20 Pirmd.	Wahb. Sebast.		un
21 Ohtrd.	Agneese		apmahzees.
22 Trefhd.	Winzenzis		P. 6, 31 m. W.
23 Zettortd.	Mahrenze		Mehn. spihd no rihta.
24 Peektd.	Geriks		Druzzin falst.
25 Sestd.	Pahw. atgreesch.		Apmahzees.
Ew.	No ta spittaliga wihra.	Matt. 8, 1.	
26 Swehdt.	3. Sw. pehz swaigsn. d.		Wehtrains.
27 Pirmd.	Krisostohms		Sahf grohsitees.
28 Ohtrd.	Kahrilis		Sneega putteni.
29 Trefhd.	Sahmels		Leekains.
30 Zettortd.	Adelgunde		P. 2, 9 m. W.
31 Peektd.	Zihriaks		Mehn. spihd wall.

Mehn. S. P.	Saule lezz. P. min.	Deenas noeet. P. min.	Mehn. garf. St. min.	Gaunais lezz un noeet. P. min.	Gauna kalenders. gadda mehnests.
1	8 22	3 38	7 16	R. 4 44 W.	13 Gottfrihds
2	20	40	20	5 48	14 Glahrs
3	19	41	22	6 55	15 Pahwils weentuls
4	17	43	26	8 3	16 Mahrzels B.

Ew. Jahr. 2.

5	16	45	29	9 11	17 2 Sw. p. fw. d.
6	14	46	32	10 19	18 Peht. R. Kr. D.
7	12	48	36	11 28	19 Sulpizis
8	11	50	39	—	20 Wahb. Sebast.
9	9	52	43	R. 0 39 R.	21 Agneese
10	7	53	46	1 50	22 Winzenzis
11	5	55	50	3 4	23 Mahr. pagohd.

12	3	57	54	4 18	24 9 Sw. pr. Leeld.
13	1	59	58	5 29	25 Pahw, atgrefsch.
14	7 59	4 1	8 2	6 33	26 Polikarps B.
15	58	3	5	7 27	27 Fahn. Krisostohms
16	56	5	9	R. 5 8 W.	28 Kahelis
17	54	7	13	6 35	29 Spranz. Sales.
18	52	9	17	8 4	30 Martibne

19	49	11	22	9 30	31 8 Sw. pr. Leeld.
20	47	13	26	10 55	1 Swetschu mehnests
21	45	15	30	—	2 Swetschu deena
22	43	17	35	R. 0 17 R.	3 Blahsis
23	41	20	39	1 35	4 Weronika
24	39	22	43	2 50	5 Agahte
25	37	24	47	3 59	6 Dahre

26	34	26	52	5 1	7 Wastlahwju fwehtd.
27	32	28	56	5 54	8 Jahnis no Matt.
28	30	31	9 1	6 38	9 Wastlahwjji
29	28	33	5	7 13	10 Pelnu deena
30	26	35	9	R. 4 44 W.	11 Ewrofshne
31	23	38	15	5 51	12 Benigna

Wezzais kalenders.		C	Gaifa nojehgschanas un mehnes starpas.
Nedd. deen.		B.f.	

1 Sestd.	Brigitte		Aufsts
Ew. No	Jesus braukschanas ar laiwu.		Matt. 8, 23.
2 Swehtd.	4. Sw. pehz swaigsn. d.		un skaidris
3 Pirmd.	Blahfsis		gaifs.
4 Obtrd.	Weronika		Arween
5 Trefhd.	Agahte		skaidris gaifs
6 Zettortd.	Dahrte		un naktihm falst.
7 Peektd.	Rihkards		○ P. 6, 41 m. W.
8 Sestd.	Salamans		Mehn. spihd nakti.

9 Swehtd.	5. Sw. pehz swaigsn. d.		Salst.
10 Pirmd.	Pauline		Pufsdeenahm
11 Obtrd.	Gewrosfhne		Lehns.
12 Trefhd.	Friedrits		Apmahzees.
13 Zettortd.	Benigna		Nepastahwigs,
14 Peektd.	Walentihns		○ P. 1, 40 m. W.
15 Sestd.	Sihgsfrihds		Mehn. spihd nakti.

16 Swehtd.	9. Sw. preelfsch Leelb.		te skaidris,
17 Pirmd.	Konstanze		te atkal apmahzees.
18 Obtrd.	Konkorde		Arween
19 Trefhd.	Ermolaus		tahds apmahzees,
20 Zettortd.	Elsahrs		lat gan
21 Peektd.	Esaijas		○ P. 7, 18 m. R.
22 Sestd.	Pehtera krehfla deena		Mehn. spihd no rihta.

23 Swehtd.	8 Sw. preelfsch Leelb.		stipri falst.
24 Pirmd.	Mattihs Ap.		Apmahzees
25 Obtrd.	Wiktohrs		un
26 Trefhd.	Nestors. Angelika		fneegu putteni.
27 Zettortd.	Fortunahits		Sneegs papilnam
28 Peektd.	Malahes		nahf.

Mehr. S.	Saule lezz. P. min.		Deenas gaxx. St. min.		Mehn. lezz un noeet. P. min.		Faunais kalenders. Swetschu mehnefs.	
1	7	21	4	40	9	19	R. 659 W.	13 Abgads

Ew. Matt. 4.

2	18	42	24	8	8	14	1. Gawenu fwehtd.
3	16	44	28	9	16	15	Wormohfs
4	14	47	33	10	25	16	Fuhle
5	12	49	37	11	36	17	Gadda jettorsnis
6	9	51	42	—		18	Konfordia
7	7	54	47	R. 047 R.	19		Ermolaus
8	5	56	51	1	58	20	Leo

Ew. Matt. 15.

9	2	58	56	3	8	21	2. Gawenu fwehtd.
10	0	5 1	10 1	4	14	22	Peht. fréhsl. d.
11	6 58	3	5	5	12	23	Wihgils
12	55	6	11	6	0	24	Mattihs Ap.
13	53	8	15	6	39	25	Viktors
14	51	10	19	2. 5 28 W.	26		Aleksanders
15	48	13	25	6	58	27	Anastahfs

Ew. Luhk. 11.

16	46	15	29	8	27	28	3. Gawenu fwehtd.
17	43	18	35	9	53	1	Lawaßaras mehu.
18	41	20	39	11	17	2	Mahle
19	39	22	43	—		3	Fortunahfs
20	36	25	49	2. 0 36 R.	4		Kasimirs
21	34	27	53	1	49	5	Leowilis
22	32	29	57	2	55	6	Marziahns

Ew. Jahn. 6.

23	29	32	11 3	3	51	7	4. Gawenu fwehtd.
24	27	34	7	4	38	8	Jahnis no D.
25	24	37	13	5	16	9	Franziska
26	22	39	17	5	46	10	40 nomohziti leez.
27	20	41	21	6	11	11	Katrihne no B.
28	15	44	27	6	31	12	Gregohrs

Bezzais kalenders.			Gaifa nojehgschanas un mehnefs starpas.
Nedd. deen.	Deenu wahrdi.	3.f.	
1 Sestd.	Albijhns		P. 10, 21 m. R.
Ew. Swehtd.	Jesus fluddina fawu zeefchanu.	Luhk. 18, 31.	
2 Swehtd.	Wastlahwju swehtdeena		Mehn. spihd waßtarā.
3 Pirmd.	Kunigunde		Pastahwigi
4 Ohtrd.	Wastlahwji		skaidra debbes.
5 Trefchd.	Belnu deena		Rahms gaifs.
6 Zettortd.	Frihdelihns		Mehreni aufsts.
7 Peektd.	Silwahns		8. Pawaff. fahl.; deena un naltis weenā garrumā.
8 Sestd.	Zipriahns		
Ew. Swehtd.	Kà Jesus kahrdinahs tappis.	Matt. 4, 1.	
9 Swehtd.	1. Gavenni swehtdeena		P. 7, 29 m. R.
10 Pirmd.	Ludmilla. Mikeüs		Mehn. spihd nalti.
11 Ohtrd.	Elwira. Jonas		Apmahzees
12 Trefchd.	Luhgsch. d. Gadda zett.		un drehgnis.
13 Zettortd.	Ernesti		Slapjdrankis
14 Peektd.	Citihkis		un wehtrains.
15 Sestd.	Longihns		P. 11, 8 m. W.
Ew. Swehtd.	No Kananeēru feewas.	Matt. 15, 21.	
16 Swehtd.	2. Gavenni swehtdeena		Mehn. spihd nalti.
17 Pirmd.	Gerdrute		Slapjisch fneegs
18 Ohtrd.	Gabriels		fneeg
19 Trefchd.	Jahseps		un flapjdrankis.
20 Zettortd.	Ruhperts		ka flapjdrankis.
21 Peektd.	Benedikts		Lumfch un grohsigs.
22 Sestd.	Paulihns B.		P. 10, 23 m. W.
Ew. Swehtd.	Jesus dseedina mehmu zilwelu.	Luhk. 11, 14.	
23 Swehtd.	3. Gavenni swehtdeena		Mehn. spihd no rihta.
24 Pirmd.	Sihmans M.		Debbes skaidra un
25 Ohtrd.	Mahr. pafluddinasch. d.		laiks laikam no
26 Trefchd.	Didriks		pawaffaras kaunedamees,
27 Zettortd.	Gustaws		paleek filtaks
28 Peektd.	Gideons		un tad labbi filt.
29 Sestd.	Eistahkis		Apmahzees.
Ew. Swehtd.	Jesus paehdina 5000 wihrus.	Jahk. 6, 1.	
30 Swehtd.	4. Gavenni swehtdeena		P. 3, 22 m. R.
31 Pirmd.	Amadeus		Mehn. spihd waßtarā.

Mehn. S.	Saule lezz. P. min.	Deenas noet. P. min.	Mehn. gare. St. min.	Jaunais kalenders. Pawaffaras mehneſis.
1	6 15	5 46	11 31	R. 5 58 W. 13 Teodohrs

2	12	49	37	7 7 14 5. Gavenu ſwehtd.
3	10	51	41	8 16 15 Zibrials
4	8	53	45	9 26 16 Gerdrute
5	5	56	51	10 37 17 Boleslaus
6	3	58	55	11 48 18 Zirils.
7	0	6 1	12 1	— 19 Jahseps
8	5 58	3	5	R. 0 57 R. 20 Ruhberts

9	56	6	10	2 3 21 Puhpolu ſwehtd.
10	53	8	15	3 2 22 Katrihne no S.
11	51	10	19	3 52 23 Domiziahns
12	48	13	25	4 33 24 Gabriels
13	46	15	29	5 7 25 Sassa zettortdeena
14	44	18	34	5 34 26 Leela peektdeena
15	41	20	39	5 58 27 Uhberts

16	39	22	43	R. 7 20 W. 28 Leeldeenas ſwehtli
17	37	25	48	8 48 29 Ohtra leeldeena
18	34	27	53	10 12 30 Kwirihns
19	32	29	57	11 31 31 Balbihne
20	29	32	13 3	— 1 Sullu mehneſis.
21	27	34	7	R. 0 43 R. 2 Franziskis no P.
22	25	37	12	1 45 3 Rihards

23	22	39	17	2 37 4 Leelb. aſfw. balta fw.
24	20	41	21	3 18 5 Winzens no Wer.
25	17	44	27	3 50 6 Teodore
26	15	46	31	4 16 7 Wittums
27	13	49	36	4 38 8 Alberts
28	10	51	41	4 56 9 Mar. no Eg.
29	8	53	45	5 13 10 Czekiels

30	6	56	50	R. 6 6 W. 11 2. Sw. pehz Leelb.
31	3	58	55	7 16 12 Juhls, pahwests

Wezzais kalenders.		C	Gaifa nojehgschanas un mehnefs starpas.
Nedd. deen.	Deenu wahrdi.	B.F.	
1 Ohtrd.	Teodore		Apmahzees
2 Trefchd.	Wistohrs		un
3 Zettortd.	Ferdinandz		dauds leetus
4 Peektd.	Ambrohs		lihst.
5 Sestd.	Silwans		Wejhains.

Ew. Jesus tohp no Juhdeem lammahts. Jahr. 8, 40.

6 Swehtd.	5. Gawanu fwehtdeena		Arween
7 Pirmd.	Belestihns		○ P. 4, 41 m. W.
8 Ohtrd.	Libobris		Mehn. spihd nalti.
9 Trefchd.	Bogislaus		wehl apmahzees
10 Zettortd.	Ezekiels		un leetus lihst.
11 Peektd.	Eistorgis		Paleek us reis
12 Sestd.	Juhls		flaidris un filts.

Ew. Jesus eejahfchana Jerusalemē.

Matt. 21, 1.

13 Swehtd.	Uhvolu fwehtdeena		Slapjdrankis.
14 Pirmd.	Justihns		○ P. 7, 56 m. R.
15 Ohtrd.	Olimpije		Mehn. spihd nalti.
16 Trefchd.	Karisis. Emiels		Grobsigs.
17 Zettortd.	Sassa zettortdeena		Paleek jo deenas
18 Peektd.	Leela peektdeena		jo filtaks.
19 Sestd.	Timoteus		Pehrkons.

Ew. Jesus aufgcham-jelfchanabs no mirroneem. Markl. 16, 1.

20 Swehtd.	Leeldeenas fwehtki		Arween
21 Pirmd.	Ohra leeldeenas deena		○ P. 3, 15 m. W.
22 Ohtrd.	Emanuels		Mehn. spihd no r.
23 Trefchd.	Jurgis (Jurris)		wehl filts.
24 Zettortd.	Alberts		Wejhains un
25 Peektd.	Preezasmahz. Markus		wehfs.
26 Sestd.	Raimunds		Nalts-falnas

Ew. Jesus rahdahs faweeem mahzelsteem.

Jahr. 20, 19.

27 Swehtd.	Peeld. atsv. balta fw.		un auksis wehisch.
28 Pirmd.	Wichtals		Nefkaidris gaifs.
29 Ohtrd.	Bille		○ P. 5, 42 m. W.
30 Trefchd.	Iosuüs		Mehn. spihd waff.

Mehr. -	Saule		Deenas		Mehn.		Jaunais kalenders.	
	lezz. P.	noeet. min.	gazz. St. min.	lezz un noeet. P. min.			Sullu mehnefis.	
1	5 1	7 0	13 59	M. 8 28 W.	13	Ermnegilde		
2	4 59	3	14 4	9 40	14	Justihns		
3	56	5	9	10 50	15	Anastahse		
4	54	7	13	11 57	16	Lamperts		
5	52	10	18	—	17	Rudolfs		

Ew. Jahr. 16.

6	49	12	23	M. 0 58 R.	18	3. Sw. pebz Leeld.
7	47	14	27	1 51	19	Werners
8	45	17	32	2 34	20	Jehfabihne
9	42	19	37	3 8	21	Anselms
10	40	21	41	3 36	22	Sohters
11	38	23	45	4 0	23	Adalberts
12	36	26	50	4 22	24	Jurgis

Ew. Jahr. 16.

13	33	28	55	4 43	25	4. Sw. pebz Leeld.
14	31	30	59	2. 7 41 W.	26	Kleets no Mahrz.
15	29	33	15 4	9 5	27	Tertullians
16	27	35	8	10 23	28	Wihtals
17	24	37	13	11 32	29	Peht. no Mil.
18	22	39	17	—	30	Katrihne no S.
19	20	41	21	2. 0 30 R.	1	Kappu mehnefis

Ew. Jahr. 16.

20	18	44	26	1 17	2	5. Sw. pebz Leeld.
21	16	46	30	1 53	3	+ atrafchana
22	13	48	35	2 21	4	Florians
23	11	50	39	2 44	5	Pihjus 5. pahwests
24	9	52	43	3 4	6	Seius debbes br. b.
25	7	54	47	3 21	7	Wlahwis
26	5	56	51	3 37	8	Stanislaus

Ew. Jahr. 15.

27	3	58	55	3 53	9	6. Sw. pebz Leeld.
28	1	8 0	59	4 10	10	Antohns
29	3 59	2	16 3	7 28	11	Mamerts
30	57	4	7	8 40	12	Nereis

Wozzais kalenders.		(C)	Gaifa nojehgschanas un mehnes starpas.
Nedd. deen.	Deenu wahrdi.	3.f.	
1 Zettortd.	Wihlips un Jekabs		Wehs
2 Peektd.	Atanahfs		un
3 Sestd.	Krusta atrafchana		wehtrains laits.
Ew.	No ta wifflabbaka ganna.	Jahn.	10, 11.
4 Swehtd.	2. Sw. pehz Leeld.		Leetus.
5 Pirmd.	Gedderts		Grohfigs.
6 Ohtrd.	Benedikte		P. 11, 5 m. W.
7 Trefchd.	Juwenahls		Mehn. spihd nalti.
8 Zettortd.	Stanislaus		Družin lihst.
9 Peektd.	Ijabs		Skaidra
10 Sestd.	Anastasija		debbefs.
Ew.	Jesus sohla lihgfmibu pehz behdahm.	Jahn.	16, 16.
11 Swehtd.	3. Sw. pehz Leeld.		Ittin filts
12 Pirmd.	Pankrahzis		un jaufs.
13 Ohtrd.	Serwazis		P. 4, 58 m. W.
14 Trefchd.	Ioanna		Mehn. spihd nalti.
15 Zettortd.	Sappe		Behrkons
16 Peektd.	Peregrinus		un
17 Sestd.	Antohns		leetus papilnam.
Ew.	Jesus no-eefchana pee Tehwa.	Jahn.	16, 5.
18 Swehtd.	4. Sw. pehz Leeld.		Dauds reisham
19 Pirmd.	Sabra		lihst filts leetus.
20 Ohtrd.	Jasepe		Siltums
21 Trefchd.	Prudenze		P. 8, 56 m. R.
22 Zettortd.	Mihle		Mehn. spihd no r.
23 Peektd.	Leontine.		pamasam
24 Sestd.	Esterre		atraujahs.
Ew.	Jesus mabza Deewu lubgt.	Jahn.	16, 23.
25 Swehtd.	5. Sw. pehz Leeld.		Auksts
26 Pirmd.	Eduards		leetus lihst.
27 Ohtrd.	Luhdolfs		Skaidrs
28 Trefchd.	Wilmums		un
29 Zettortd.	Jesus debb. br. deena		P. 5, 27 m. R.
30 Peektd.	Wigands		Mehn. spihd no r.
31 Sestd.	Petronelle		ittin filts.

Mehn. z.	Saule lezz. P. min.	Deenas noeet. P. min.	Mehn. garr. St. min.	Mehn. lezz un noeet. P. min.	Gaunais kalenders. Lappu mehnēiss.
1	3 55	8 6	16 11	R. 9 51 W.	13 Serwazis
2	53	8	15	10 55	14 Boniwahzis
3	51	10	19	11 51	15 Sappe

Ew. Jahr. 14.

4	49	12	23	—	16 Waffaras swelkti
5	47	14	27	R. 0 36 R.	17 2. Waff. fw. deena
6	45	16	31	1 13	18 Geriks
7	43	18	35	1 42	19 Gadda zettorlfnis
8	42	20	38	2 6	20 Bernardihns
9	40	21	41	2 27	21 Leene
10	38	23	45	2 47	22 Julianna

Ew. Jahr. 3.

11	36	25	49	3 8	23 Waff. fw. atfw.
12	35	26	51	3 30	24 Joanna
13	33	28	55	3 55	25 Elfriede
14	32	29	57	R. 9 14 W.	26 Kleets no Marz.
15	30	31	17	1 10 18	27 Ew. mairies deena
16	29	32	8	11 11	28 Germans
17	27	34	7	11 32	29 Makfims

Ew. Luhf. 16.

18	26	35	9	—	30 1. fw. p. waff. fw. atf.
19	24	37	13	R. 0 25 R.	31 Pehtronelle
20	23	38	15	0 50	1 Waffaras mehnēiss
21	22	39	17	1 10	2 Graefmus
22	21	40	19	1 28	3 Klotilde
23	19	41	22	1 44	4 Ginters
24	18	42	24	2 0	5 Krischjabus

Ew. Luhf. 14.

25	17	43	26	2 16	6 2. fw. p. waff. fw. atf.
26	16	44	28	2 34	7 Roberts
27	15	45	30	2 55	8 Medardus
28	14	46	32	3 21	9 Weliziahns
29	14	47	33	R. 8 45 R.	10 Magreeta
30	13	47	34	9 46	11 Barnabas
31	12	48	36	10 37	12 Onuwrivus

Wezzais kalenders.		C	Gaifa nojehgschanas
Nedd. deen.	Deenu wahrdi.	3.f.	un mehnes starpas.
Ew. Jesus fohla to fwehtu Garrn.		Jahn. 15, 26.	
1 Swehtd.	6. Sw. pehz Leeld.		Skaidrs
2 Pirmd.	Nizewohrs		un
3 Ohtrd.	Erasmus		difti filts laiks.
4 Trefchd.	Kwirihns. Ulrikha		Pehrkonis.
5 Zettortd.	Boniwahjis		© P. 3, 50 m. R.
6 Peektd.	Artemidohrs		Wehn. spihd natt.
7 Sestd.	Lukfreeze		Skaidris un
Ew. Jesus nosuhta to fwehtu Garru.		Jahn. 14, 23.	
8 Swehtd.	Wassaras fwehtki		lohti filts.
9 Pirmd.	Ohtra waff. fw. deena		9. Wassara fahl.
10 Ohtrd.	Onuwrius		Wissgarrala deen.
11 Trefchd.	Gadda zettorknis		Arweenu tahds
12 Zettortd.	Blandihne		© P. 3, 14 m. R.
13 Peektd.	Alfreds		Wehn. spihd natt.
14 Sestd.	Eliseius		pats skaidris un
Ew. Jesus farummaschanahs ar Nikademu.		Jahn. 3, 1.	
15 Swehtd.	Wassaras fwehtku atfw.		karsts.
16 Pirmd.	Rohlands		Leels karstums.
17 Ohtrd.	Folkmars.		Ariveen wehl
18 Trefchd.	Deilaus		karsts laiks.
19 Zettortd.	Sw. maises deena		Reisu reisahm
20 Peektd.	Friderike		© P. 2, 21 m. R.
21 Sestd.	Abgahrs		Wehn. spihd no r.
Ew. No baggata wihra un nabb. Lazarus.		Luhk. 16, 10.	
22 Swehtd.	1. Sw. pehz waff. f. atfw.		leels leetus.
23 Pirmd.	Basilis		Paleek webfaks.
24 Ohtrd.	Jahnis tas Krislitajis		Upmahzees un
25 Trefchd.	Nikomedes		grobstigs.
26 Zettortd.	Ismaels		Pa drusku.
27 Peektd.	7 Gulletaji.		© P. 3, 13 m. W.
28 Sestd.	Leo 2 Pahwests		Wehn. spihd wall.
Ew. No leela wakkarehdeena.		Luhk. 14, 16.	
29 Swehtd.	2. Sw. pehz waff. f. atfw.		leetus
30 Pirmd.	Otto		nolihst.

fērias nedēla.

7 fehlas nedēla.

6 fehlas nedēla.

5 fehlas nedēla.

4 fehlas nedēla.

3 fehlas nedēla.

Rehn. v.	Saule lezz. P. min.	Deenas noeet. P. min.	Dehn. garr. St. min.	Mehn. lezz un noeet. P. min.	Jaunais kalenders. Waffaras mehneßs.
					Ew. Luhf. 15.
1	3 12	8 49	17 37	R. 11 17 W. 13	3. fw. p. waff. fw. atf.
2	11	49	38	11 48	Basilis
3	11	50	39	—	Wibis no Mod.
4	10	50	40	R. 0 14 R. 16	Adolfs
5	10	50	40	0 35	Justihne
6	9	51	42	0 55	Markus no Mod.
7	9	51	42	1 14	Germahsis
					Ew. Luhf. 6.
8	9	51	42	1 35	20 4. fw. p. waff. fw. atf.
9	9	51	42	1 58	21 Aleis Gonz.
10	9	51	42	2 25	22 Paulihne
11	9	51	42	3 0	23 Agrippihne
12	9	51	42	3 43	24 Jahnis tas Kriſt.
13	9	51	42	R. 9 49 W. 25	Prospekts
14	9	50	41	10 25	Jahn. un Pabw.
					Ew. Luhf. 5.
15	10	50	40	10 53	27 5. fw. p. waff. fw. atf.
16	10	49	39	11 16	28 Leo 2., pahwests
17	11	49	38	11 35	29 Pehteris un Pahw.
18	11	48	37	11 51	30 Pahwila, peeminn.
19	12	48	36	—	1 Seena mehneßs.
20	12	47	35	R. 0 7 R.	2 Mahr. peemell.
21	13	46	33	0 22	3 Eigeens
					Ew. Matt. 5.
22	14	46	32	0 39	4 6. fw. p. waff. fw. atf.
23	15	45	30	0 58	5 Zibrille
24	15	44	29	1 22	6 Dominihska
25	16	43	27	1 51	7 Estere
26	17	42	25	2 30	8 Kiblians
27	19	41	22	3 21	9 Rabus no Tussla
28	20	39	19	R. 9 15 R. 10	7 brahti
					Ew. Mark. 8.
29	21	38	17	9 51	11 7. fw. p. waff. fw. atf.
30	22	37	15	10 19	12 ncrifis

Wezzais kalenders.		C	Gaifa nojehgſchanas un mehnests starpas.
Nedd. deen.	Deenu wahrdi.	B.f.	
1 Ohtrd.	Teobalds	¶	Grohsigs.
2 Trefchd.	Mahrias veemekleſch.	¶	Skairds
3 Zettortd.	Korneels	¶	un ittin filts.
4 Peektd.	Uldriks	¶	¶ P. 8, 23 m. R.
5 Sestd.	Anselms	¶	Mehn. ſpihd natt.
Ew. No pasudduschas aws.		Luhk. 15, 1.	
6 Swehtd.	3 Sw. pehz waff. f. atfw.	¶	Ribtös
7 Pirmd.	Demeters	¶	skairds.
8 Ohtrd.	Kilians	¶	Skairdis,
9 Trefchd.	Zihrlis	¶	wehtrains
10 Zettortd.	7 brahki	¶	un pawehfs.
11 Peektd.	Lenohre	¶	¶ P. 3, 29 m. W.
12 Sestd.	Judrikis	¶	Mehn. ſpihd natt.
Ew. Jesus mahza schehlastibu.		Luhk. 6, 36.	
13 Swehtd.	4 Sw. pehz waff. f. atfw.	¶	11. Sunnu deen. fahl.
14 Pirmd.	Bonawentuhre	¶	Leetus un pehrkons.
15 Ohtrd.	Apuſt. dallifhana	¶	Stipri lihſt.
16 Trefchd.	Augusts	¶	Grohsigs.
17 Zettortd.	Aleksis	¶	Apmahzees.
18 Peektd.	Materns	¶	¶ P. 6, 41 m. W.
19 Sestd.	Albahns	¶	
Ew. Jesus ſwehti Pehtera sweijoschanu.		Luhk. 5, 1.	
20 Swehtd.	5. Sw. pehz waff. f. atfw.	¶	Mehn. ſpihd no r.
21 Pirmd.	Daniels	¶	Skairdis un rahms gaifs.
22 Ohtrd.	Mahria Madlehne	¶	Wehrent filts laiks.
23 Trefchd.	Apollinahrис	¶	Lectus.
24 Zettortd.	Kristihne	¶	
25 Peektd.	Jehkabs	¶	
26 Sestd.	Anna	¶	P. 11, 43 m. W.
Ew. Jesus mahza ihstenu taifnibu.		Matt. 5, 20.	
27 Swehtd.	6. Sw. pehz waff. f. atfw.	¶	Mehn. ſpihd wakkā.
28 Pirmd.	Pantaleons	¶	Wakkārs skairds
29 Ohtrd.	Beatrike	¶	un itt freeti filts.
30 Trefchd.	Walters	¶	
31 Zettortd.	Ehrmans	¶	

nebela. | 3 fehlas nebela. | 2 fehlas nebela. | 1 fehlas nebela.

Woch. n.	Saule		Deenas		Mehn.	Jaunais kalenders.	
	lezz.	noeet.	gazz.		lezz un noeet.		Seena mehneſis.
	P. min.	P. min.	St. min.	P. min.			
1	3 23	8 36	17 13	R. 10 42 W.	13	Magreete	
2	25	34	9	11 3	14	Bonawentuhre	
3	26	33	7	11 22	15	Apust. daslīšvana	
4	27	31	4	11 42	16	Mabr. no Skap.	
5	29	30	1	—	17	Alefis	

Ew. Matt. 7.

6	30	28	16 58	R. 0 3 R.	18	S. fw. p. waff. fw. atf.
7	32	27	55	0 29	19	Winz. no Pahw.
8	33	25	52	1 10	20	Elijas
9	35	24	49	1 39	21	Prakſedes
10	37	22	45	2 27	22	Mabria Madlehne
11	38	20	42	3 24	23	Apollohne
12	40	18	38	R. 8 56 W.	24	Kristihne

Ew. Luhf. 16.

13	42	17	35	9 20	25	9. fw. p. waff. fw. atf.
14	44	15	31	9 40	26	Anna
15	46	13	27	9 58	27	Pantaleons
16	47	11	24	10 13	28	Nazar. no Zess.
17	49	9	20	10 29	29	Mahrte
18	51	7	16	10 45	30	Kunigunde
19	53	6	13	11 2	31	Ignahzis

Ew. Luhf. 19.

20	55	4	9	11 23	1	10. fw. p. waff. fw. atf.
21	57	2	5	11 47	2	Gustaws
22	59	0	1	—	3	Augusts
23	4 1	7 58	15 57	R. 0 23 R.	4	Dominikis
24	3	55	52	1 7	5	Mahr. no S.
25	5	53	48	2 5	6	Jesus pagohd. d.
26	7	51	44	3 15	7	Gaētabns

Ew. Luhf. 18.

27	9	49	40	R. 8 19 W.	8	11. fw. p. waff. fw. atf.
28	11	47	36	8 45	9	Romahns
29	14	45	31	9 7	10	Lahrenzis
30	16	43	27	9 28	11	Susanne
31	18	41	23	9 48	12	Klaiza

Wezzais kalenders.		C	Gaisa nejehgchanaas un mehness starpas.
Redd. deen.	Deenu mahrdi.	B.f.	
1 Peekd.	Pebtera flehgsch. d.		Lails grohsabs un
2 Sestd.	Mlobses		③ P. 2, 16 m. B.
Ew.	Jesus pa-ehdina 4000 wibrus.	Mark. 8, 1.	
3 Swehtd.	7. Sw. p. wass. fw. atsw.		Mehn. spihd nalti.
4 Pirmd.	Aristarks		libst.
5 Ohrd.	Oswalds		Ittin
6 Treschd.	Jesus pagohdinach. d.		skaidris
7 Zettord.	Kristjabus. Ahwra		un
8 Peekd.	Radislaws		freeti filts.
9 Sestd.	Romahus		Leetus gaisu
Ew.	Jesus mahza wiltineekus pasbt.	Matt. 7, 18.	
10 Swehtd.	8. Sw. p. wass. fw. atsw.		③ P. 5, 59 m. R.
11 Pirmd.	Zette		Mehn. spihd nalti.
12 Ohrd.	Klabra		11. Sunnu d. heidsabs. atwehftna.
13 Treschd.	Ippolits		Lohki skaidris, lai gan mehreni
14 Zettord.	Bertraus		ween filts.
15 Peekd.	Mahrias debb. br. deena		
16 Sestd.	Wihlippibne		
Ew.	No netaifua namma-turretaja.	Luhf. 16, 1.	
17 Swehtd.	9. Sw. p. wass. fw. atsw.		Wehtrains
18 Pirmd.	Leene		③ P. 9, 33 m. R.
19 Ohrd.	Scebalds		Mehn. spihd no rihta.
20 Treschd.	Bernards		un grohsigs.
21 Zettord.	Siglemonds		Apmbazees.
22 Peekd.	Vleasars		Aufsts
22 Sestd.	Erensfribds		Leetus.
Ew.	No Jerusalemes ispohstschans.	Luhf. 19, 41.	
24 Swehtd.	10. Sw. p. wass. fw. atsw.		Grohsigs.
25 Pirmd.	Ludwigs		③ P. 7, 42 m. R.
26 Ohrd.	Ireneüs		Mehn. spihd wallara.
27 Treschd.	Gebards		Apmbazees un werjains.
28 Zettord.	Augustibus		Truszin libst.
29 Peekd.	Jahna nolanschana		31. ③ P. 10, 58 m. B.
30 Sestd.	Benjamins		
Ew.	No wariseera un multineeka.	Luhf. 18, 9.	
31 Swehtd.	11. Sw. p. wass. fw. atsw.		Mehn. spihd nalti.

	Saule		Deenas		Mehn.		Jaunais kalenders.	
	lezz P.	noeet. min.	garz. P.	St. min.	lezz un noeet. P.	min.	Labbibas mehnests.	
1	4	20	7	33	15	18	R. 10	Ippolits
2		22		36.		14	10 33	Eisebs

Ew. Mark. 7.

3	24	34		10	11	2	15	12. fw. p. waff. fw. atf.
4	27	32		5	11	38	16	Kottus
5	29	30		1	—		17	Liberiabns
6	31	27	14	56	R. 023	R. 18		Aapeets
7	33	25		52	1	16	19	Mariahns
8	36	24		47	2	17	20	Steppinsch
9	38	21		43	3	24	21	Joanna Br.

Ew. Luhl. 10.

10	40	18		38	4	32	22	13. fw. p. waff. f. atf.
11	42	16		34	R. 8	4 W.	23	Wihlips
12	45	14		29	8	20	24	Behrtuls
13	47	12		25	8	35	25	Ruddis
14	49	9		20	8	51	26	Robse
15	52	7		15	9	7	27	Ruwibns
16	54	5		11	9	26	28	Augustiabns

Ew. Luhl. 17.

17	56	2		6	9	50	29	14. fw. p. waff. f. atf.
18	59	0		1	10	19	30	Weelils
19	5	1	6	58	13	57	31	Paulihne
20		3		55		52	11	Ruddens mehnests
21		5		53		48	—	Raele un Lea
22		8		51		43	R. 0. 50	Jukkums
23		10		48		38	2	Rosable

Ew. Matt. 6.

24	12	46		34	3	30	5	15. fw. p. waff. f. atf.
25	15	44		29	4	59	6	Gaskarias
26	17	41		24	R. 7	30 W.	7	Klodobalds
27	20	39		19	7	50	8	Mahr. dsumsch. d.
28	22	37		15	8	12	9	Gorgohns
29	24	34		10	8	35	10	Mahr. Nam.
30	26	32		6	9	3	11	Njainis

Ew. Luhl. 7.

31	29	30		1	9	37	12	16. fw. p. waff. f. atf.
----	----	----	--	---	---	----	----	--------------------------

Wezzais kalenders.		C	Gaifa nojehgfschanas un mehnesis starpas.
Nedd. deen.	Deenu wahrdi.	3.f.	
1 Pirmd.	Egihs		Apmahkufehs.
2 Obtrd.	Raele un Lea		debbes.
3 Trefhd.	Eisebs		Sahk
4 Zettortd.	Teodohse		atkal
5 Peektd.	Bakarias		skaidrotees.
6 Sestd.	Mangels		Rihtds migla.

Ew.	No kurla un mehma zilweka.	Mark. 7, 31.
7 Swehdt.	12. Sw.p.waff. fw. atfw.	Grohfigs laiks.
8 Pirmd.	Mahrias dstmsch. d.	P. 10, 16 m. W.
9 Obtrd.	Brubno	Mehn. spihd nalti.
10 Trefhd.	Albertihne	11. Ruddens fahl, d.
11 Zettortd.	Melane	un nalti weenā gave.
12 Peektd.	Tobijas	Wehtrains
13 Sestd.	Amatus	un leetus ihst.

Ew.	No schehliga Samaritera.	Luhf. 10, 23.
14 Swehdt.	13. Sw.p.waff. fw. atfw.	Rahms
15 Pirmd.	Edde	gaifs un
16 Obtrd.	Isabelle	P. 10, 45 m. W.
17 Trefhd.	Gadda zettorknis	Mehn. spihd no rihta.
18 Zettortd.	Gottlobs	wairaf
19 Peektd.	Werners	skaidris ween.
20 Sestd.	Susanna	Webjains.

Ew.	No 10 spittaligeem wihereem.	Luhf. 17, 11.
21 Swehdt.	14. Sw.p.waff. fw. atfw.	Leetus ihst
22 Pirmd.	Maurihzis	leeliskam.
23 Obtrd.	Joëls	P. 3, 54 m. W.
24 Trefhd.	Jahra eedsimfsch.	Mehn. spihd wall.
25 Zettortd.	Adolfs	un gaifu atwehfsna
26 Peektd.	Fustihne	tä, fa paleek freeti
27 Sestd.	Zubdite	aufsts.

Ew.	Jesus mahza palaufchanobs us	Deewu.	Matt. 6, 24.
28 Swehdt.	15. Sw.p.waff. fw. atfw.		Arween ihst.
29 Pirmd.	Mikkels	30. P. 10, 37 m. N.	
30 Obtrd.	Zeronihms		Mehn. spihd nalti.

Mehn. v.	Saule lezz. P. min.	Deenas noeet. P. min.	Mehn. garr. St. min.	Deenas lezz un noeet. P. min.	Faunais kalenders. Ruddens mehneffis.
1	5 31	6 27	12 56	9.1019 W.	13 Wihlips
2	34	25	51	11 11	14 + paaugstinaſchana
3	36	23	47	—	15 Gadda jettorffnis
4	38	20	42	9.010 W.	16 Giweemie
5	40	18	38	1 14	17 Ildegarde
6	43	16	33	2 22	18 Lohms no Wil.

Ew. Luhf. 14.

7	46	13	27	3 32	19 17.fw.p.waff.fw.ats.
8	48	11	23	4 41	20 Eistahfis
9	50	8	18	9.6 42 W.	21 Preezasm. Matteüs
10	53	6	13	6 57	22 Maurihzis
11	55	4	9	7 13	23 Tesla
12	57	1	4	7 31	24 Gerards
13	6 0	5 59	11 59	7 52	25 Adolfs

Ew. Matt. 22.

14	2	57	55	8 18	26 18.fw.p.waff.fw.ats.
15	5	54	49	8 52	27 Koſm. un Dam.
16	7	52	45	9 25	28 Wenzels
17	9	49	40	10 31	29 Mikkelis
18	12	47	35	11 39	30 Jeronihms
19	14	45	31	—	Leetus mehneffis
20	16	42	26	9.0 58 R.	2 Engelu deena

Ew. Matt. 9.

21	19	40	21	2 23	3 19.fw.p.waff.fw.ats.
22	21	38	17	3 53	4 Spranzis no Aff.
23	24	35	11	5 24	5 Plazidus
24	26	33	7	9.6 12 W.	6 Bruhno.
25	28	31	3	6 34	7 Brigitte
26	31	28	10 57	7 1	8 Ewraims
27	33	26	53	7 33	9 Tennis

Ew. Matt. 21.

28	35	23	48	8 13	10 20.fw.p.waff.fw.ats.
29	38	21	43	9 2	11 Plazida
30	40	19	39	10 0	12 Mafsimillians.

Wezzais kalenders.		C	Gaifa nojehgshanas un mehnes starpas.
Nedd. deen.	Deenu wahrdi.	3-f.	
1 Trefsd.	Nemihqis		Grohggs.
2 Zettortd.	Woltrads		Lectus li st.
3 Peektd.	Simplibzis		Slapjdrankis
4 Sestd.	Spranzis		un auflas.
Ew.	No atrailnes dehling Nainé.		Lubl. 7, 11.
5 Swehtd.	16. Sw. p. waff. fw. atfw. Blaufchanas swehtti		naktis.
6 Pirmd.	Kahritas		Apmahzees
7 Obtrd.	Spes		un flapisch.
8 Trefsd.	Mahle		Lehns laiks.
9 Zettortd.	Tennis		Q P. 3, 32 m. W.
10 Peektd.	Arwibds		Mehn. spihd nakti
11 Sestd.	Willelmibne		Siltums valeek arween masaks.
Ew.	Jesus dseedina uhdens-fehrdsgau vibru.		Lubl. 14, 1.
12 Swehtd.	17. Sw. p. waff. fw. atfw.		Staidrs gaifs
13 Pirmd.	Gangolfs		un
14 Obtrd.	Kalifstus		falst.
15 Trefsd.	Terese		Weenadi
16 Zettortd.	Gallus		Q P. 10, 9 m. R.
17 Peektd.	Florentihns		Mehn. spihd no rihta.
18 Sestd.	Preezasmabz. Lubkas		ween falst.
Ew.	Jesus mahja wiffleelaku baufli.		Matt. 22, 34.
19 Swehtd.	18. Sw. p. waff. fw. atfw. Luttera peem. fw.		Webtrains
20 Pirmd.	Wendelihns		un
21 Obtrd.	Ursule		apmahzees.
22 Trefsd.	Kordula		Salst
23 Zettortd.	Gewerihns		Q P. 1, 10 m. R.
24 Peektd.	Ortenfa		Mehn. spihd wall.
25 Sestd.	Adelaide		attak.
Ew.	No melmenau-fehrdsga vibra.		Matt. 9, 1.
26 Swehtd.	19. Sw. p. waff. fw. atfw.		Brihscham jau
27 Pirmd.	Viktoria		fneeg.
28 Obtrd.	Sibmans Juhdas		Apmahzees.
29 Trefsd.	Narzissus		Salst.
30 Zettortd.	Absalons		Q P. 4, 31 m. R.
31 Peektd.	Wolfgangs		Mehn. spihd nakti.

Mehn. S. v.	Saule lezz. P. min.	Deenas noeet. P. min.	Mehn. garr. St. min.	Mehn. lezz un noeet. P. min.	Gaunais kalenders. Leetus mehneßs.
1	6 42	5 16	10 34	N. 11 4 W. 13	Eduards
2	45	14	29	—	Kalifstus
3	47	12	25	N. 0 12 W. 15	Edde un Terese
4	50	9	19	1 21 16	Gallus

Ew. Jahr. 4.

5	52	7	15	2 30	17 21. fw. p. waff. fw. atf.
6	54	5	11	3 40	18 Preezasm. Luhlas
7	57	2	5	4 49	19 Pehters no Alf.
8	59	0	1	5 59	20 Kaprafs
9	7 1	4 58	9 57	2. 5 37 W. 21	Ursule
10	4	55	51	5 56	22 Kordule
11	6	53	47	6 20	23 Jahnis Kapistr.

Ew. Matt. 18.

12	8	51	43	6 51	24 22. fw. p. waff. fw. atf.
13	11	48	37	7 30	25 Krißpihns
14	13	46	33	8 21	26 Evaribfs
15	15	44	29	9 23	27 Rustikus
16	18	42	24	10 36	28 Sibmans un Juhd.
17	20	39	19	11 56	29 Narzissus
18	22	37	15	—	30 Wolfgang

Ew. Matt. 22.

19	24	35	11	8. 1 21 N. 31	23. fw. p. waff. fw. atf. Luttera peem. fw.
20	27	33	6	3 0	1 Salnas mehneßs
21	29	30	1	4 19	2 Wissu dwehfelu d.
22	31	28	8 57	5 50	3 Gotilibbe
23	33	26	58	N. 4 57 R.	4 Kabrlis Bottom.
24	35	24	49	5 26	5 Emeriks
25	38	22	44	6 2	6 Leenards

Ew. Matt. 9.

26	40	19	39	6 48	7 24. fw. p. waff. fw. atf.
27	42	18	36	7 44	8 Gottfrihs
28	44	15	31	8 48	9 Teodohrs
29	46	13	27	9 57	10 Mahrtinsch Lutters
30	48	11	23	11 7	11 Mahrtinsch Bisfl.
31	50	9	19	—	12 Didalus

Wezzais kalenders.			Gaifa nojehgfschanas un mehnes starpas.
Nedd. deen.	Deenu wahrdi.		Smalks leetus
1 Sestd.	Wiffu Swehtu d.		Matt. 21. 1. libst.
2 Swehtd.	20. Sw.p.waff. fw. atfw.		Lehns laits.
3 Pirmd.	Gottlihbe		Slapisch
4 Obtrd.	Latte		fneegs fneeg.
5 Trefchd.	Petrohns		Apmahzees.
6 Zettortd.	Leonards		P. 8, 53 m. R. Mehn. spihd nakti.
7 Peektd.	Erdmans		
8 Sestd.	Klaudis		
Ew. No labsu-weefseem un drahnhabm.			Jahn. 4, 46.
9 Swehtd.	21. Sw.p.waff. fw. atfw.		Wairak
10 Pirmd.	Mahrtinisch Lutters		apmahzees ween
11 Obtrd.	Mahrt. biskaps		un flapisch.
12 Trefchd.	Maksimiliahns		Wehjisch
13 Zettortd.	Eigeens		un debbes apmahzees.
14 Peektd.	Justus		P. 7, 49 m. W. Mehn. spihd no rihta.
15 Sestd.	Leopolds		
Ew. No blehdiga kalpa.			Matt. 18, 23.
16 Swehtd.	22. Sw.p.waff. fw. atfw.		Wehtrains.
17 Pirmd.	Uhgo		Dauds
18 Obtrd.	Alsonsis		fneega puttenti.
19 Trefchd.	Libsbete		Skaidris
20 Zettortd.	Edmunds		un
21 Peektd.	Mabrias uppuris		P. 0, 16 m. W. Mehn. spihd walkarâ.
22 Sestd.	Ernestihne. Bezible		
Ew. No nohmas naudas.			Matt. 22, 15.
23 Swehtd.	23. Sw.p.waff. fw. atfw.		freeti aufsts.
	Mirruschu peem. deena		Wehtrains.
24 Pirmd.	Lehbretks		Apmahzees,
25 Obtrd.	Katrihne		brihscheem,
26 Trefchd.	Konrads		lihst
27 Zettortd.	Ginters		un
28 Peektd.	Arnolbs		dilti aufsts.
29 Sestd.	Eberards		P. 0, 47 m. R.
Ew. Jesus eejabj Jerusalemē.			Matt. 21, 1.
30 Swehtd.	1. Advents fwehtdeena		Mehn. spihd nakti.

Mehn. S.	Saule lezz. P. min.	Deenas noeet. P. min.	Mehn. garr. St. min.	Jaunais kalenders. Salnas mehneſis.
1	7 52	4 7	8 15	N. o 17 R. 13 5 Pohļu brahki

Ew. Matt. 24.

2	54	5	11	1 27	14 25. fw. p. waff. fw. atf.
3	56	3	7	2 36	15 Leopold
4	58	1	3	3 46	16 Edmunds
5	8 0	3 59	7 59	4 56	17 Salome
6	2	57	55	6 8	18 Gregohrs
7	4	55	51	2. 4 23 W.	19 Lihsbete
8	6	53	47	4 51	20 Beeliks no Wal.

Ew. Matt. 25.

9	8	52	44	5 23	21 26. fw. p. waff. fw. atf.
10	10	50	40	6 15	22 Bezihle
11	11	48	37	7 14	23 Kleemens
12	13	46	33	8 23	24 Jahra no Kr.
13	15	45	30	9 40	25 Katrihne
14	16	43	27	11 2	26 Konrads
15	18	42	24	—	27 Jareflaws

Ew. Matt. 21.

16	20	40	20	2. 0 26 R.	28 1. Advents frehtd.
17	21	39	18	1 52	29 Saturnihs
18	22	37	15	3 20	30 Ap. Andrejs
19	24	36	12	4 48	1 Seemas mehneſis.
20	25	34	9	6 16	2 Bibiahne
21	26	33	7	7 41	3 Spranz. Šefaw.
22	28	32	4	N. 4 34 W.	4 Bahrbe

Ew. Luhf. 21.

23	29	31	2	5 26	5 2. Advents frehtd.
24	30	29	6 59	6 28	6 Nillahs
25	31	29	58	7 36	7 Ambrohſis
26	32	28	56	8 48	8 Mahr. eedsimſch.
27	33	27	54	10 0	9 Valeriahns
28	34	26	52	11 11	10 Mahr. no Loretto
29	35	25	50	—	11 Damafis

Ew. Matt. 11.

30	36	24	48	N. o 21 R.	12 3. Advents frehtd.
----	----	----	----	------------	-----------------------

Wezzais kalenders.		C	Gaifa nojehgschanas un mehnēss starpas.
Nedd. deen.	Deenu wabrdi.	B.-f.	
1 Pirmd.	Natalia		Skaldris
2 Obtrd.	Ranibds		un
3 Trefchd.	Russians		aufstums paleek
4 Zettord.	Vahrbe		arween stipraks.
5 Peektd.	Grimihne		Grohstgs.
6 Sestd.	Sv. Nikolaus		Sneegi naht.
Ew. No pastaras deenas sihmehm.		Luhl. 21, 25.	
7 Swehtd.	2. Adwents fwehtdeena		① P. 1, 25 m. R.
8 Pirmd.	Mahrias eedsimfch.		Mehn. spihd nalti.
9 Obtrd.	Julkums		9. Seema fablahs;
10 Trefchd.	Ildebrands		wissihfsaka deena.
11 Zettord.	Damahzis		Apmahzees,
12 Peektd.	Waleers		Lihst.
13 Sestd.	Eubzie. Ottihlie		Paleek atkal aufsts.
Ew. Jahnis fuhta pee Jesus. Matt. 11, 2.			
14 Swehtd.	3. Adwents fwehtdeena		② P. 4, 8 m. R.
15 Pirmd.	Abraäms		Mehn. spihd no rihta.
16 Obtrd.	Beahte		Apmahzabs.
17 Trefchd.	Gadda zettorsfnis		Salst mehreni.
18 Zettord.	Kristaps		Stipri aufsts.
19 Peektd.	Lots		Apmahzees.
20 Sestd.	Ignazis		Smalts fneegs fneeg.
Ew. Jahnis dohd leezibu no Jesus.		Jahn. 1, 10.	
21 Swehtd.	4. Adwents fwehtdeena		③ P. 1, 40 m. R.
22 Pirmd.	Leodohsis		Mehn. spihd wakkara.
23 Obtrd.	Dagoberts		Webjains.
24 Trefchd.	Adams un. Gewa		Apmahzees un
25 Zettord.	Seemas fwehtki		leetains.
26 Peektd.	Ohtra seemas fw. d.		Skaldris.
27 Sestd.	Preezasmahz. Jahnis		Grohstgs.
Ew. No Sihmeana un Annas.		Luhl. 2, 33.	
28 Swehtd.	Seemas fwehtki atfir.		④ P. 10, 37 m. W.
29 Pirmd.	Johnatans		Mehn. spihd nalti.
30 Obtrd.	Dahwidz		Apmahzees un
31 Trefchd.	Silwesters		lehnis.

Mehr. s.	Saule lezz. P.		Deenas noeet. P.		Mehn. garr. St. min.	Jaunais kalenders. Seemas mehneftis.
	min.	P.	min.	P.	P. min.	
1	8	37	3	23	6 46	R. 1 30 R. 13 Lubzia
2		37		23	46	2 40 14 Nikahfis
3		38		22	45	3 51 15 Gadda zettorkfnis
4		38		22	44	5 3 16 Addale
5		38		22	44	6 15 17 Lazarus
6		39		21	42	7 26 18 Graziabns

Ew. Jahr. 1.

7	39	21	42	R. 4 8 W.	19	4. Adwents svehtd.
8	39	21	42	5 4	20	Juhls
9	39	21	42	6 11	21	Ap. Tohms
10	39	21	42	7 28	22	Spiridions
11	39	21	42	8 49	23	Viktoria
12	39	21	42	10 12	24	Adams un Gewa
13	39	21	42	11 37	25	Seemas svehtsi

Ew. Lubk. 2.

14	38	22	44	—	26	Seemas fw. atfw.
15	38	22	44	R. 1 2 R.	27	Preezasmahz. Jahr.
16	38	22	44	2 27	28	Behruu deena
17	37	23	46	3 52	29	Tohms no R.
18	36	24	48	5 17	30	Tahwidz
19	36	24	48	6 37	31	Silwesters
20	35	25	50	7 49	1	Jauns gads 1870.

Ew. Matt. 2.

21	34	26	52	R. 4 8 W.	2	Swehtd. p. jaun. g.
22	34	27	53	5 14	3	Genowewa
23	33	28	55	6 26	4	Titus
24	32	29	57	7 39	5	Telesforus
25	31	30	59	8 51	6	Swaigsnes deena
26	29	31	7 2	10 3	7	Juliaabns
27	28	32	4	11 13	8	S. werihns

Ew. Lubk. 2.

28	27	33	6	—	9	1. Sw. p. swaigs. d.
29	26	35	9	R. 0 28 R.	10	Agatohns
30	24	36	12	1 32	11	Jg. hus
31	23	37	14	2 43	12	Hetsis

P e e l i f f u m s

pee Laika-grahmatas 1869tā gaddā.

Pehz muhsu un wissu kristitu lauschu rehkinaschanas fchis gads irr tas 1869tais pehz Jesus peedsimschanas, kam irr 365 deenas. Bet Juhdeem, kas no pafaules raddischanas sawus gaddus skaita, fchis gads irr tas 5630tais, kam irr 385 deenas un fahlfees pehz muhsu kalendera tai 26tā August un fchi deena winneem buhs Jauna gadda deena. Zitti fwehtki winneem irr: Purim deena 14tā Februar. Basnizas gadda eesfakums, 1mā Merz. Leeldeenas fwehtki, ko winni Bassah fauz (iseeschana no Egipteechu semmes), no 15ta lihds 22tru Merz. Waffaras fwehtki (Deht teem us Sinai kalna dohitem baufleem) 4tā un 5tā Mai. Gaveni deht Jerusalemes ispohstischanas 6tā Juli. Salihdsinaschanas deena jeb garra nafts tai 3fchā September. Lappu buhdinu fwehtki (kas winnā ptaufchanas fwehtki bij) no 8ta lihds 15tu September. Bauflibas preeki 16tā September. Bes fcheem fwehtkeem winneem wehl zittas deenas, ko tee wairs par tik fwehtahm neturr'.

Tee tschetri gadda-laiti.

- 1) Pawaffara fahkabs 8tā Merz deenā, pulfst. 3, 7 min. walkarā, un tad irr deena ar nafti weenā gaxxumā.
  - 2) Waffara fahkabs 9tā Juni deenā, pulfst. 11, 39 min. no rihta, tad mums irr ta wifsgarraka deena un wifsihfaka nafts.
  - 3) Ruddens fahkabs 11tā September deenā, pulfst. 2, 3 min. no rihta, un tad mums atkal deena ar nafti weenā gaxxumā.
  - 4) Seema fahkabs 9tā Dezember deenā, pulfst. 7, 58 min. walkarā, tad mums wifsihfaka deena un wifsgarraka nafts.
-

Saules- un mehnes=aptumfchoschanas.

Schinni 1869tā gaddā gan diwas saules un diwas mehnescha aptumfchoschanas gaddisees, bet mehs tikkai to pirmo mehnescha aptumfchoschanu ween tē sawā semmē dabbustm redseht.

Saule pirmā reise pa widdu aptumfchoees 30tā Janwar pehz pusdeenas un scho aptumfchoschanu redsehs deenwiddus Amerikas deenwiddus pussē un tāpat arri Afrītā; pee mums to neredsehs.

Saule ohtrā reisē pawissam aptumfchofees 26tā Jult preefsch pußnachts un redseht to redsehs Afrijas seemela-rihta puße, Seemela- un Widdus-Amerikā un arri kahdā Deenwiddus Amerikas daffā; pee mums to neredsehs wis.

Mehnefis virmā reisē pa dakkahm aptumfchofees 16tā Janwar un redseht to redsehs Eiropā, Afrijā nn Amerikā. Tē Selgamā fchi aptumfchofchana eefahkfees pulfst. 2, 4 min. no rihta; wifflakata ta aptumfchofchana buhs p. 3, 13 min. un pawissam pa-beigfees pulfst. 4, 22 min. no rihta. Mehnefis no seemela pußes aptumfchofees $\frac{5}{12}$ dallas.

Mehnefis ohtrā reisē pa dakkahm aptumfchofees 11tā Jult pebz pußdeenas un redseht to redsehs Australijā, Afrijas rihta puße un arri Afrikas rihta puße; pee mums to neredsehs wis.

Augsti Keiseriffi gohda-fwehtki.

19. Februar. Muhsu wifsscheliga Keisera Aleksandera Niko-lajewitscha waldfchanas fwehtki.
26. Februar. Leelfirsta frohma-mantineeka zesarewitscha Aleksandera Aleksandrowitscha dsimfchanas deena.
17. April. Muhsu wifsscheliga Keisera Aleksandera Nikola-jewitscha dsimfchanas deena.
22. Juli. Muhsu augstas Keiserenes Marias Aleksandrownas un Leelfirstenes Besarewnas Marias Feodorownas wahrda deena.
27. Juli. Muhsu augstas Keiserenes Marias Aleksandrownas dsimfchanas deena.
26. August. Muhsu wifsscheliga Keisera Aleksandera Nikolajewitscha un Keiserenes Marias Aleksandrownas frohneshanas deena.
30. August. Muhsu wifsscheliga Keisera Aleksandera Nikolajewitscha un Leelfirsta frohma-mantineeka zesarewitscha Aleksandera Aleksandrowitscha wahrda deena. (Schi irr arri ta peeminneschanas deena, ka dsimtbuhfchanc Kursemme nozelta.)
14. November. Leelfirstenes Besarewnas Marias Feodorownas dsimfchanas deena.

Deenas, furrās tohp basniza turreta.

Wiffās fwehtdeenas.

1. Janvar. Jauna gadda deena.

6. — Swaigsnes jeb atspihdeschanas deena.

Leela luhg'schanas deena, tai treſčdeenā pebz vŕmas
Gawenu fwehdeenas, tas irr ſchunī 1869tā gaddā
tai 12tā Merz.

25. Merz. Viahrias paſluddinaschanas deena. (Kad ſhi
deena friht us io neddeku preeſch Leeldeeham, tad
ta tohp Pubpolu-fwehdeenā, bet kad us paſcheem
Leeldeenas-fwehfeem friht, tad ta tohp fwehtita
tai obirdeenā Leeldeenu-neddeku.)

(Zittas Mabrias deenas ne tohp fwehtitas.)

17. April. Salla zettortdeena.

18. — Leela peektdeena.

20. — Leeldeenas-fwehtki.

21. — Ohtra leeldeenas-fwehtki deena.

29. Mai. Jesus debbes braukschanas deena.

8. Juhni. Waſſaras-fwehtki.

9. — Ohtra waſſaras-fwehtki deena.

24. — Jahnā ta Kriſtitaja deena.

Plauschanas fwehtki tohp fwehtiti tai fwehtdeenā pebz
Mikkelēem, tas irr ſchō gadd' 16tā fwehdeenā pebz
Waſſ. fw. atfw., 5tā Oktoper.

19. Oktoper. Luttera peeminneschanas deena, jeb atjaunatas
tizzibas fwehtki.

23. November. Mirruschu peeminneschanas deena, ta beidsama
fwehdeena preeſch 1. adwents fw.

25. un 26. Dezember. Seemas-fwehtki.

Basnizas eefwehtischanas deenu warr arri fwehtib.

Arii us teem angsteem Weiferisfeem gohda-fwehtkeem tohp
basniza turreta.

Tobs zittas Deenos, kas kalenderā webl ar farkaneem raf-
steem drikketas, un ſchē naw peeminetas, irr woi Krewn, woi
Kattoku fwehtki, woi arri Krohna fwehtki, furrās teesas un
ſtokblas returia. Taschgas deenas nifikai laika-ſchkuſchanas deht
ar farkaneem rafsteem drikketas.

Stahsts is Pruhfchu Kehnina Friedrich Villuma ta IV. dsihwes laika.

1347tajs gads bij teefcham gruhts zeefchanas gads; to wehl daschs labs atgahdasees, ka toref maistre woi ar naudu bij jausswerr, ptaufchana iskritta gluschi plahna, ir kartupeli flimmibas deht nebij isdewufchees un fur azzis usmetta, tur manija truhkumu un truhkuma zeetejus ka lehmus ar dsihi isgrambotahm feijahm un eekrittuschahm azzim. Daschs kas haddu wehl nebij zeetis, taggad ar winau tifka pasihstams un zif dascham tehwam un zif daschai mahtei wakkara ziffas edameem azzis ar assarahm nepildijahs, kad nesinnaja, ko ohtra rihtu behrneem pasneegs, kad tee pehz maises fahks raudah. Dauds, jo daudseem usbrukka schi smagga peemelleshana!

Schäf truhkuma gadda gaddijahs arri tas notikkums, pahr ko muhsu stahsta runnasim.

Truhkums un bads bij ihpaschi Lühringes- un Sakschuwalstis un wissä tai apgabbalä jo leels.

Stahsfurtes pilssfehtä us reis ispaudahs, ta wehste, ka turpat nahburgös, Warmsdorf zeemä — Kehtenes walste — pasauf dauds kartupelu effoht fakrahti. Pahr tahdu sinnu gan newaretu ne weens dußmotees, bet Deewis sinn, fur laudis tahdu wallodu bij nehmuschi, ka kartupeli tikkai brankuhfchös brandwihna tilfchoht isbruhketi; zitti atkal pa starpam melsa, ka kartupelu tirkus wehl effoht par lehtu, tifko zens palikfchoht dahrgaks, tad gan tuhlit dabbusfchoht pirkt. Warr nu dohmaht, kahdas dohmas dascham pa galwu dausijahs, tahdas wallodas dsirdoht!

Kas kahd'reis Stahsfurte bijis, tas wehl peeminnehs, ka no turrenes lihds Kehtenes walsts rohbeschäi wairaf naw ka saffa lehzeens. Ta tad nu dascham Stahsfurteetim, kam truhkums leelaks bij ne ka taifns un skaidrs firdsprahts, tahs dohmas galvā eeftahs, ka Warmsdorfa fihstuleem tas par derrigu mahzibu un strahpi geldetu, kad pee winneem noeetu kartupelus andeleht, bet ne wis par maffu, bet tapat bes naudas, nedohmadami, ka tahda andele ar zitteem wahrdeem nosauzoht, to paschu apfihme ko sagfchana jeb taifni faktkoht laupischana. — Par tahdu nedarbu apsegfchanu un sawas finnams firds apmeerinaschanu tuhlit arri bij tas saglu fakkams wahrs pee rohkas: „Truhkums lifikumu wis nepashst.“ Kad jaw drohchakee pa weenam Warmsdorfe bij bijuschi un ta zeffu eerahdijuschi, tad finnams zitti bahnu bahneem ar kullehm un kesselehm arr fsubbinajahs us Warmsdorfu kartupelus bes

naudas eepirklt. Bet ka tahda andele nebij gluschi pareisa leeta, to winni paschi laikam arri dauds mas nofahrte, jo no

mahjas gan deenas-laikā pa simteem dewahs us zekku, bet ar kartupeleem apgahdajuschees tilkai wehlā nakti wehl mahjās pahnahza.

Schi nebuhschana laudis tik leeliskam wirsrohku bij pa-nehmuse, kā ir paschas polizejas teefas fabijusches rohkas meerigi klehpī turreja, tamehr Warmsdorfe wairs ne kā nesinnaja glahbtees. Behdig i tak padohms bij jasskappe un kurkus no kartupelu andelmanneem tilkai pee kippas dabbuja kert, tam pascham par drohchu nahtsmahju wis nebij jabehdajahs. Put-ninus eeflohdsija smukki buhrīti un wissus kas tik pee kartupeleem bij peeduhruschees, atdewa teefas rohfās us ismellefchanu. Gan nu daudseem azzis atwehrahs, kā sagti jeb bes naudas pirkli kartupeki wis lehtaki neisnahk kā gohdigi pirkli, bet tas bij par wehlu.

Tahda prazesse, tur dauds kauschu pee weena noseeguma sapinkejuschees, ihsā laikā wis naw gallā dabbujama un tur adwokateem wehl tā brihwiba starpā maištees, tur prazesses brihscham tik lehni kā wehschi us preelschu wellahs un wilkmahs tik garris iswellahs, kā fuggu tauas. Tā arri tē notifka. Prazesses gallu wehl peedishwoja 1851mā gaddā, tur tahdu

spreedumu isfluddinaja, ka fants un peezaadmits wihereem no Stahsfurtes — no kurreem leelaka daska feewas-wiheru bija un jaw. kahdu laiziku sahdsibas leetu ismeklejohr ahs restehm bij tuppejuschi — par strahpi gadda ir feschu gaddu laiks zeetumā janodshwo un bes ta wehl besgalligi leelas mafschanas par to prazessi janolihdsina. Kad maks ne-eespehja nospreestu prazesses naudu lihdsinah, tad ta wehl ihpaschi bij zeetumā janotupp. Tas bij daudi famihlijahm ka nahwigs spahreens, zauro winnu pohtis un behdas wehl ihsti eesahlahs, ta ka almiau firdim bij japhish, tahs waimanas usklaufoh, kas wissā pilssfehtā nu bij dsirdamas; bet ko tahs palihdseja? Tas jaw wissā pafaulē pee grehzigeem zilwekeem tāpat noteek, ka noschehlofchanas affaras tad wehl fahk birt, kad tahs wairs ne ko ne-palihds un tas noschehlojams darbs fenn notizzis.

Tomehr Stahsfurteefchi nebij aismirfuschi, ka winnu galwas pilssfehtā — Berlihnē — winnu semmestehws dsihwoja, kurra fruhits tahta firds pufsteja, kas pahr wisseem faweeem pawalstneekem weenlihds schehliga bija un neweenu neaismirfa un neatstuhma. Behz spreeduma isfluddinachanas pirmahs dohmas un pirmee fohki dewahs us Berlihni, tur kehninam pee kahjahn frist un luhgt, lai prazesses-naudu jel atlaishchoft un winnu zerriba nebij aplama. Us Friedrich Wissumu to zettorto fawu zerribu lildami, teem wis nebij wihees, jo kehnisch schehligā prahktā wisseem to prazesses naudu wehleja atlaist.

Warr dohmaht, kahdu preeku noteefatee par tahtdu kehnina laipnibu fawās firdis fajutta un ka winni Deewu Luhgdamu fawu semmestehwu fwehtidami fwehtija; tomehr wehl ohtris fmags almens gulleja us winnu firdim. Ta nospreesta zeetuma-strahpe noteefatohs wehl mohzija un beedeja deen' un nakti ka gruhts fapnis jeb leetwehns faslimmuschu zilweku.

Ak mehs nejehgas! pelnijuschi paschi gan mehs effam fawu nelaimi ar faweeem nedarbeem, bet kahds liktens muhsu nabbaga feewahm un behrnineem jaflagaida, kad mehs wiheri zeetumā tupperdamu winnus haddā liksm mirt? Kad tik fur kahdu aistahwtaju un widdutaju atrastum, kas mums palihdsetu, kehninu luhgt un peerunnaht? Winch mums teefcham peedohtu, tik schehligs un labprahligs kahds winch irr. Lai gan ka flifti pawalstneeki effam uswedduschees fwechhu labbumu aislahrdami, tgd tak fawā schehligā firdi winch fawus walsts behrnus teefcham haddā neliks nonihkt, tas buhrt brefmig! Sinnams — kas mums lika sagt? tomehr pats Deews tohs, kam fawi grehki schehl, wis neatstumj, bet ar mihlestibu atfal par faweeem behrneem usnemm — wai muhsu kehnisch zittadi darrihs?

wai wîsch muhs neapschelotu, kad sawus grehkus atsikhdamî no winna schehlastibu isluhgutum? wîsch teescham irr labs, bet kur nemfim aissunnataju, aisluhdseju?

Tà winni ilgi sawâ ismissuschâ prahâtâ dohmaja schurp un tnrp, lamehr weens winnu starpâ tà eerunnajahs: „Klau-
feet, brahki! wai tê muhsu wezzakajs mahzitajjs Schilds mums
lo newarretu patihdseht? Krittifim winnam klaht, warrbuht ka
wîsch lo eespehj?“

Tif lo tas bij isrunnahts, tê wissi tahdam padohmam
peekritte un no wissahm pufschm mahzitajam speedahs wirsû,
luhgdamî, lai schis us Berlihni brauzoht un raugoht schehlastibu
isdabbuht.

Bet mahzitajam arri kreetni bij jaapdohmajaahs, pirms
tahdu luhgchanu drihkssteja lehninam preefschâ lîft. Winnam
ka ihstenam dwehsekü gannam tas wis newarreja weena alga
buht, par laundarreem pee lehnina aisluhgt, bes ka pats pa-
preefschu buhtu pahrleezinajes, woi scheem pascheem teescham
arri atgreesiga fîrds un sawi grehki pateest schehl. „Wai Tu
arr ar ja-wahrdu warretu Lawam lehninam atbildeht — ta
mahzitajjs pee fewis dohmaja — kad wîsch Lewi waizatu, wai
Laweem draudses behrneem arr sawi noseegumi fîrdi spesch
un wai tee tohs no wissas fîrds noschehlo? Ne — papreefschu
drusku buhs jadptausta fîrdsapsinnaschana, lai pats arri dauds
mas warru nojehgt, ka un kurrâ weetâ pee manna gannama
pulta tahs noschehloschanas-affaras zeffahs.“

Ko nu wîsch darrija? — Ka dâlters flimneekeem ahderes
pee rohkas aptausta, tâpatt mahzitajjs noteefateem dwehseles
pulfsteniu aptaustija, redsedams woi flimmiba arri pateest
rahdahs dseedejama un ko wîsch tahdâ wihsê usgahja par to
no wissas fîrds warreja preezatees, jo tikkai rets tahds wihrs
winna starpâ gaddijahs, lo par rupju, neatgreesigu un apzeeti-
natu tehwinu warreja turreht. Wîsch tadeht or drohfschu fîrdi
apnähmabs pee lehnina noeet un winna preefschâ noteefatohs
aisstahweht un preefsch teem strahpes atlaishanu luhgtees, ta
dohmadams winna usrunnaht: Peedohschana un schehlastiba,
zeenigs kungs un lehnin, Lawâ frohnî allasch tahs jaukakahs
pehrlites un zik Deewam patihkama un jauka leeta ta irr, ne-
laimigeem apgrehzinateem schehlastibu rahdiht!

16tâ Februarî 1852trâ gaddâ mahzitajjs Deewa wahrdâ
diwus no noteefateem lihds nemdams dewahs zeffâ us Berlihni,
pawaddihts no dauds simts karstahm fîrfnigahm luhgchanahm
pahr winna laimigu isdohschanohts.

Berlihne gan laimigi nonahza, bet lehninam wehl zitti

darbi un wairak ammati ne kā us schehlastibas luhdsejeem ween gaidiht. Tā nu arri scheem trim Stahsfurteescheem ta klah-titschana pee kēhnina tik lehta un ahtri wis nebij isdarrama, kā pee kurra katra zitta wihra, kur tik peeteek ar duhri pee durrim pallauweht jeb pee klinka pagrabbina joht.

Bij deewsgan puhles un arri labs laizinsch pagahja, lämehr dabbuja to atbildi: tannī un tannī deenā un stundā kēhninsch ar winneem gribboht runnaht.

Nu wezzajs mahzitajs sawus abbus pawaddonus wehl nehmahs ta usrunnaht: Kad tas Kungs pats tur debbesis mums nenahk palihgā, muhsu kēhnina s̄rdi lohziht mums par labbu, tad mehs effam pohtā. Tomehr sinnam, kā Winsch to kēhninu s̄rdis lohka kā uhdens straumes, Iai Winsch Sawu schehlastibu fuhta tahm pasemmigahm un pateest atgreesigahm dwehselehm. Luhgsm tadeht to Kungu peesauldami Iai Winsch Sawu palihgu, Sawu schehlastibu, Sawu fwehtibu mums dohtu. Un no wissas s̄rds Deewu peefaukuschi un Winnia sianā sawas leetas atweblejuschi wissi trihs nolikta deenā un stundā, prohti 18tā Februarī pullsten 10tās no rihta bij kēhnina pilli. Preesch-istabā fehdedami un us kēhninu gaididami wissu treju s̄rdis fahka lehkt itt kā schihs pawissam no kruhtim laukā gribbetu islehkt un luhdsu luhgdamas: Kungs, Kungs, palihgsi mums Iai isdohdahs! Un meers un zerriba atspihdeja, tā luhdsoht, winnu dwehseles.

Brihtinu nogaiplijuschi, durris atwebrahs un eenahldams atjutants teize us gaiditajeem: Kēhninsch irr klah!

Schilda kahpa pahr fleegjni kēhnina istabā un rinkī ap-flattijees to atradda tuftchu, tomehr ilgi wis nebij jagaida: Kēhninsch pehz wezza eeradduma bij pafllehpees un stahjahs peepeschti mahzitaja preeschā laipnigi waizadams: „Juhs ar manni gribbeet runnaht, mihtajs mahzitaja kungs. Preeza Johs Juhs tē redsoht. Teizeet tikkai sawu waijadfibu!“

Mahzitajs nu fajutta,zik dahrgs un wehrā leekams schis azzumirklis bij un winna s̄rds durris atwehrahs jo plattas. Winsch sawu leetu kēhninam preeschā lisdams eesahka no paflchā pirma galla stahstiht, lahds truhkums un pohtis 1847tā gaddā Stahsfurte bijis; kā wezzaki ar leelahm famihlijahm sawā is-misseschana wairs nesaprattuschi ko eesahkt, ko darriht; kā tā walloda pahr Warmsdorffes leeleem kartupeļu krahjumeem is-zehlufehs un kā faudis no badda un truhkuma speesti aismir-fuchi, kā fahdsiba badda-laikos arri leels grehks un strahpt peln un — sawā ismisseschā prahā arri no dufmahm un bes apdohmibas tohs grehka-darbus padarrijuschi.

Schilda to wissu ar karsteem, sagrahbdameem wahrdeem
Lehninam istekdams, winna firdi d'sitti bij kustinajis. Winsch
jautaja mahzitju: „Kā tad laudis tā vōtrā 1848tā nelaimes-
gaddā isturrejahs?“

Lē nu aisluhdsejam dauds ko bij teift, par laimi arr das-
schas itt labbas un teizamas leetas, jo Stahsfurteefchi itt
pateefi labbi bij uswedduschees un aplamu zeltu nebij wairs
usnehmuschi, lai gan no winna nahburgeem to wis newarreja
leezinah, kur nefahrtiga buhfchana stipri ween bij wirsrohku
nehmuse.

Lehninam tahdu leezibu no mahzitaja muttes d'sirdoht, bii
leels preeks, bet winsch us to mahzitajam arri atgahdaja, ka
noseedsejeem jaw schehlastibu effoht notifküfe.

Teefcham, Lehnischka majestete, teiza mahzitajs, Juhu sawu
schehlastibu grehzinekeem jaw effat rahdijuschi un winni pahr
to arri no wissas firds pateizigi, bet teem nabbaga zilwekeem
jaw daschus gaddus bailes un behdās ween bij jadsihwo, winni
wissi un no wissas firds sawus launus darbus apraudajuschi
un nu ta strahpe, ko wezzaki un maises-pelnitaji ispelnijuschi
un kas scheem nospresta, winnu newainigeem behrneem lihds
jazeesch un preefsch scheem ta strahpe jo gruhtaka. — Un itt ka
pats Deews mahzitaja firdi un mutte tohs wahrdus buhtu
eelizzis winsch drohfschi wehl runnaja tahlak: Juhfu majestete!
Kad wehl mass semneeka puika buhdams Juhfu augstas maje-
stetes nelaika tehws kahju bij pahrlausis, tad jaw mans tehws
manni tā mahzija, lai sawds walkara pahtards pahr sawa
Lehnina flimmbu Deewu luhsu; schahdu mihestibu tehws
dehlam ka mantojamu teesu atstahjis un es apsinnohs pee
fewis, ka manna mihestiba us sawu semmes-tehwu wehl sawu
laiju nau atdfissufe — tadeht nu arri jo wairak un jo firfnig-
gaki sawus draudses lohzeekus eedrohfschinajohs aisluhgt un bes
mannis simteem behrnu luhgdamu un gaudadami sawas rohkas
us Juhfu Lehnischku majesteti pazelt — un tā jo prohjam.
Juhf Falkoht mahzitajs wehl labbu laiku tā runnaja pilns
drohfschas preezibas, ka nu pats Deews winnam tā azzumirkli
tohs wahrdus eedewe.

Lehnisch wissu noflausjees, peenahza mahzitajam itt tuwu
un peeleekdamees tam itt shwi un weenteefgi azzis pastattijees
atkal atkahpahs, — winna azzis mirdseja assara.

„Tahdā wihsē ar preetu atkal warreschu laundarritajus
apschehloht un nospreestu strahpi atlaist,“ runnaja Lehnisch.

Mahzitajs stipri aigrahbts tif ko spehja us kahjam tur-
retees.

„Bet,” teiza wehl kēhnīsch „wai tad itt wissi sawu noseegumu atsfahrsvami parahdijuschi, ka winneem tas arri schehl?”

Mahzitajs kēhnīna azzīs stahwedams fajutta, ka taifnibai allasch gohds jadohd un ka ihpaschi schinnī leetā mellus nedrihksteja runnaht.

„Ka, zeeniga majestete, wissi gan bes ween — trihs.”

„Ka tad tas nahk?” waizaja kēhnīsch tahlak. „Ka tad ar scheem trimeem stahw? Scheem tad arri newarreschū strahpi atlaißt?”

Mahzitajs nu stahstija tā: Weens no scheem trim naigi leedsahs un us to pastahw, ka winsch pee tahs kartupelu sag-schanas ne mas ne-essoht lihds bijis. Schis nu dohma, ka winnam arri schehlastibas ne pawissam newaijagoht luhgtees. Ohtrajs, wisseem pasihstams schuhpa, fadsehrees pee mannis bij atnahzis un wissadi flitti isturrahls. Un trefchais — pahr to — es pats arri ne ko lahgā nesinnu stahsticht, tomehr — un nu mahzitajs par scho kēhnīnam wissu isteiza, ko wissa draudse pahr winnu runna un no winna turr. Pahr scheem trim winsch nedrihkstoht wis schehlastibas luhgtees, bet atsikhstoht par jo labbaku, kad schee sawu pelnitu strahpi arri teesham dabbutu un wissi zitti zaur to dabbatu redseht un faprast, ka pa-faulē wehl likkumi irr, kurri jazeeni un jabihstahs.

Kēhnīsch usnēhma pawissam zittu wallodu, bet par kahdu brihdi atkal usfahka tā runnaht: „Kas tad nu ar teem trimeem buhs? Es winnus ne mas no prahtha newarru laukā dabbuht. Kad Juhs mahjā pahrnahkfeet, tad tak wissi preezafees un dees un ar kahdu gawileschau Juhs tikfeet fanemti, to itt labbi saprohtu; tomehr ko lai tee trihs darra? Ne — tas newarr buht, arri winneem dauds mas japreezajahs! Warru winneem to gruhtu strahpi atweeglinah un par weeglu zeetuma-strahpi pahrwehrst.” Mahzitajs wissu triju wahrdā pasemmigi un firfnigi pateizahs un wehlejahs, ka schee arri paschi scho schehlastibu ar pateizibu peenemtu.

Kēhnīsch atkal eefahka pahr zittahm leetahm runnaht un tā kahda seerendeta-stunda pagahja. Us reis winsch pirmo wallodu usnemdams teiza: „Ar teem trim tas tā ne-eet. Winneem arri kahda preeka waijadsehs! Es winneem pufi no strahpes pawissam atlaidischū!”

Mahzitajs paliksa kā apstulbis no brihnumeem pahr kēhnīna waherdeem un pateizahs jo firfnigaki.

Atkal runnaja pahr daschadahm zittahm leetahm, tamehr kēhnīsch peepeschī pee mahzitaja itt tuwu peenahzis un rohku us fcha plezzeem lihdams fazzija: „Mihkais mahzitajs, ismelle-

jeet to leetu itt gruntigi un labbi smalki — ja tee trihs wihri wehl atgreeschahs, sawus darbus noschehlo dami, tad arri schohs gribbu apschehloht!"

To mahzitajs, kas sawu lehninu allasch mihlu bij turrejis, newarreja sapraast, ka winsch trim tahdeem tauneem tehwixneem tahdu mihlestibu warreja parahdiht un preefsch scho labbumu til ruhpigs gahdneeks buht. Tas winnam ne fad wehl nebja prahtha nahjis. Pilns pateizibas winsch tomehr tahdu leelu lehnina schehlastibu fanehma, prassidams, wai winna abbi pawaddoni — kas ahrpuhs durru stahweja — to gohdu newarretu redseht, ka schee paschi ar sawu mutti lehninam par to winneem schehligi dahwinatu nepelnitu labbumu drihkfstetu pateizibas fazzijt?

Kehnisch atbildeja: „Taggad mums abbeem firdis til pilnas, ka wifslabbali buhtu, ka weeni paleekam appalisch tschestrachm azzim, bet isteizahf Juhs Saweem Stahsfurteescheem to, ka es winnus tapatt ka wiffus sawus pawalstneekus mihkus turru. Pats arri esmu nabbags grehzigs zilwels un newarru iffurram kattrais palihdseht, laut es arri pehz manna prahtha Deews finn ka to gribbetu, un lai winni wis nerauga, zaure netaisnibu no mannim walla atmellohtees.“ Tahdus un wehl dauds neaismirstamus wahrdus mahzitajs no lehnina muttes dabbuja dsirdeht. Wiffas runnas nu bij isrunnatas un mahzitajs jaw gribbeja atwadditees, te winsch wehl reis fanehma drohfschu duhfschu un fazzija: Juhsu kehnischka majestete manneem Stahsfurteescheem til leelu schehlastibu effat parahdijuschi un til dauds behrneem sawu tehwu atdewuschi, zerreu us Deewu, ka behrni tahdu schehlastibu ne muhscham neaismirfhs. Dauds-kahrt effam dabbujuschi lassift, ka Juhsu augsta leelmahte, muhsu lehninen, behrnus gauschi mihlejoh. Manni behrni Stahsfurte teefcham lihds ar Juhsu kehnischku majesteti arri muhsu lehnineni til patt no wiffas firds mihlu turrehs, wai newarru to luhgfschanu usdrihfstetes, arri muhsu lehninenes majestetei ar sawu mutti apleezinahf, zil mihlu un dahrgu winnu turrum?

Pahr tahdu jaunu luhgfschanu kehnisch azzim redsoht isbrihnijahs.

„Tas gauschi labbi no Jums, mihlaus mahzitajs, ittin labbi! Juhs lehnineni paschi to warrat teift! Noeita tikkai drusku pee pilsmarschala grahsa Kellera, un teizahf winnam, ka es to wehlejohs, lai Juhs pulksten weendes lehnineni tilku preefschha laisti. Pehz tam, tad arri pee mannis wehl reis atnahkseet!"

Kas bij preezigaks un laimigaks kā muhsu mahzitajs? Kā ar spahrneem winsch dewahs prohjam, bet ahrpuffe pa treppem semmē eedamam winnam jaw nahza finna pakkat, lai eijoht atpakkat, jo Lehninsch winnu wehl reis gribboht runnadt!

Mahzitajs no eesfakuma pahr tahdu finnu stipri pahrbi-jahs, dohmadams, ka tas ne ko labbu neapsihmejoh. Warr-buht ka Lehninsch sawā prahṭā schaubigs palizzis un jaw atkal atsaufschöht, ko sawā schehlsirdigā prahṭā no zilwezigas juschantas pahrwarrehts, apfohljis; ar tahdahm dohmahm laudamees winsch bailigs un ismissis gahja atkal taī istabā atpakkat, kur Lehninsch winnu papreelfch bij fanehmis un ar winnu isrun-najees. Ne weenu dweheli winsch istabā wairs neatradda. Peepeschti atwehrahs durris, turras winsch papreelfchu ne mas' nebij pamannijis un Lehninsch Lehninenes pee rohkas wesdams eenahza leelā sahle.

„Sché Jums irr Juhsu Lehninen, mihtajs lungs!“ winsch teiza us mahzitaju ar no preeka spiggukodamahm azim.

Dissi sagrabts un sirdi kustinahts mahzitajs nu nehmahs Lehninenei sawu mihestibu un augstu zeenischanu isteift. Lehninenen rahdijahs gauschi laipniga un schehliga. Ar mahzitaju isrunnajuschees winni schkibrabs kā behrni no wezzakeem at-waddidamees.

Mihli laffitaji! wai to dsirdoht naw ja prassa: wai ta ne-

bija tahda fehnina firds, kā tahdas pafaulē mas atrohdahs un irr bijuschas? Wai tai mihestibai, ko pawalstneekī tahdam sawam fehninam pretti nefs, newaijaga dīlli falnōhtees lauschu firdis? Winsch taggad duß Deewa meerā, tas wihrs, kas gruhtas pahrbaudischanas neffē un tomehr no wiffas pateefisbas bij padewigs un ihsti deerwabihjigs, ar tahdu firdi, kas — kā redsejam — tohs trihs nebehdneekus newarreja ne kā atstaht bes apschehloschanas. Meers un schehlastiba lai irr ar winna! Bet dauds, dauds firdis winsch fewim peeminnas sihmi tahdu irr samantojis, kas ilgakti pastahwehs ne kā lepnas akmina kappafihmes un dselja krusti us peeminnamu aissgahjuschu kappa-weetahm stahdinatas, un tizzam, kā arri Stahsfurteeschi winna peeminnu sawās firdis buhs paturrejusch! — Bet kā tad pa-lifka ar teem trimeem? kahds warrbuht eewaizafees, arri schee tifka tāpat apschehloti kā tee zitti kartupeku-sagki.

Kā kahdam wiham laimejees, karrawihra flawn pelnītees.

(Pateefigs notifikums, kurrā wahdu ween nedrikstam minneht.)

Tas pirmajās gads, kas tuhlit pakal 1815ta nahza, bij 1816tajās gads un 1815tajās, tas pats, kurrā tai flaktinā pee Belle-Alliangfes Sprantscheem swelloschu karstumu us abdu fadewa. Napoleōns Imajās jaw tuppeja us masahs Leenes-fallas, leelā tahlā pafaules-juhrā til drohfschi, kā winna kaschokam nelahds karstums wairs nebijs jabihstahs. Peeminnetā — prohti 1816tā — gaddā atnahza Wahzemē Kuhr-Hessu ministerijai Kasseles pilseftā no Englandes karra-ministerijas suhtita grahmata, kurrā us tahdu wihsī stahweja rakstīhts: „Kahds aplam drohfschis wihrs no Kuhr-Hessu walsts, kas Englantes karra pulkā — Wahzu legionā — par leelgabbala-wihru deeneja, tai flaktinā pee Belle-Alliangfes kahdu no muhseju batterijahm tifka paglahbis. Wissi leelgabbalu-saldati bij noschauti un kād pafch-laik kahda Sprantschu regimēte muhsu batterijai ar mālti wirsū mahzahs, kād schis drohfsch-duhfschigais weens pats wif-fus leelgabbalus ar kartetschu-lohdehm peelahdejis, bes bailibas un ar sibbera ahtrumu sagrahba duhleju un wif-fus leelgabbalus wallā schaudams Sprantschu kiraiffeeru-regimentē tahdu iukkumu padarrija, kā schai tuhlit bij jaiskaisahs un atpakkat jakahpjahs. Englaudeeschu grenadeeri zaur to dabbuja laiku, tā kā nu schee batteriju laimigi warreja isglahbt, kā Englaude

fcha wihra drohschibai ween warr pateikt. Bet Englande ne kad
naw aismirfuse, pateiziga buht; tomehr Deewam schehl, nebij
laika un wallas, pehz tahs laufchanahs pee Waterloo ieb Belle-
Alliangses latram nöpelnam tuhlit fawu algu doht. Wahzu
legions ilgaki wairs nepastahweja un tifka pawissam nozelts un
ta Deewam schehl tas wihrs to laiku tifka gluschi aismirsts,
kamehr atkal wiffus farra-russus un grahmataas pahrmekleja un
atradda, ka scho drohschu wihru bes algas pamettuschi. Bet
teefscham waijadsga un pеeflahjiga leeta ta nu buhs, to aiska-
wetu un aismirstu taggad tam algas zeenigam pafneegt. Aug-
stu ministeriju tadeht pasemmigi luhdām, to wihru, kam *****
bij wahrda, usmekleht, lai winnam par fawas teizamas duh-
fchas peenahkamu par algu ne tik ween to leelu felta farra-medali
warram pеesuhtiht, bet arri to naudas dasku warram lift ismak-
faht, kas preefsch winna nospreesta" u. t. j. p.

Kasselē to dsirdoht isplehta azzis leelas garris, jo tahda
gohda-prashana wiinneem bij tik pat fwescha un retta, ka balti
swirbult, bet nu sinnams peenahzahs, fawā walstē tahdu fla-
wenu wihru isdibbinah un us wiffahm teefahm mi issuhtijs
zirkulehra-rakstus.

Ja wihrs wehl pee dsihwibas, tad to lehti atrastu, bet
tas wis tik drihs nenotikka. Wissā walstibā wihru ar to us-
dohtu wahrdu newarreja useet, kas Englandes farra deenestā
buhtu bijis; — pehdigi — tak kahdā zeemā pee pafchahm roh-
beschahm weenu pehz ta wahrda usgahja.

Slawehts Deews! issauzahs tahs muischhas muisch'kungs un
pawehleja wihru tuhDAL atsaukt.

Wihrs atnahza, un bij wehl itt stalts un brangs no au-
guma, bet ap degguna spihdeja tahdi ka faules-starri un ahda
bij itt ka ar kapparu pahrwilkta. Ka dakteri — studeereti
laudis buhdami — apleezina, tad tahda pehrive wis nezelvtees
ar uhdeni flahpes dsehschoht. Bet wihrs tomehr ta wairs ne-
dsihwoja, ka agrakōs gaddōs, lai gan ar darbu fawu muhschu
nebij warrejis ihsti eedraudsetees. Saldats buhdams winsch
no darba gluschi bij atraddinajees, tadeht winsch taggad arri
fawadu deenestu bij usnehmis, bij par zuhk'gannu faderrejees.

Bij wehl agris laiks, no pafcha rihta, kad pee muischhas
funga bij nogahjis, tadeht winsch arri pee skaidra prahta bij
un muischhas funga preefschā nostahjees to jautaja: „Ko pa-
wehleet, zeenigs kungs?“

„Nofehschatees papreelfsch“ teiza lepnajs muischhas=kungs
pilns laipnibas „un isteizah man taisni un gaischi: wai kahd-
reis Englaude effat deenejufchi?“

„Sinnams, zeenigs muischas-lungs, Juhsu taifniba!“ bij zuhl'ganna atbilde.

„Kahdā wihsē tad Juhs tur tikkah?“

Buhgans fameeschus faraudams eefahla tà stahstiht: „Juhs tak, zeenigs muischas lungs, sinnaseet, ka mums lehnina Scheroma laikös rekrubhchödös bij jaet un ka mums ar Sprantscheem us Spanju bij jaet. Tur nu, zeenigs muischas lungs, fillas puppas deewsgan dabbujam isbauditees, het ne wis tahdas, ko wehderā warreja sagremoht un kas tahdu puppu wehderā dabbuja, tas bij paehdis us wissu sawu muhschu un sawā laikā schnabbi arr wairs nesmekkeja. Sprantschus es ne azzu gallā newarreju eeraudfift un kad Englandeeschi no saweem fuggeem mallā isnahza un mums tà wirsfu bahsahs, ka mums taïs fasohditös augstös kahnös bij atpakkat jafahk kahptees, tad man leela luste usnahza pee scheem pahreet.“

„To ar zitteem wahrdeem nofauz arri ismukt“ eemette muischas lungs starpā.

„Mannis deht lai arr tà!“ atteiza zuhl'gans, „bet to Juhs man warreet tizzeht, ka mehs to labbā prahktā arr wis nedarijam, ja mums gruhtums nespreefhs wirsfu. Englandeescheem bij wiss pee rohkas, bij deewsgan ko ehst un ko dsert un mums bij ka funneem ar baddu un isfalkumu jafaujahs; daschreis ix uhdens lahse ne bij dabbujama, laut gan ar uhdeni wehl ne kad leels draugs ne-esmu bijis un lustes deht ween to ne kad neaisteeku. Englandeeschu farkanswahrtschi muhs arween wairak speeda kahnös eelfchā un wissur kur til ar Spahneeschu kahnū-strehlnreekeem un -laupitajeem (gerilljeem un briganteem) fastappamees, tur schee mums ahdu tà fasfrahpaja, ka Deewam bij japateiz, kad no winnu naggeem til laukā warreja tilt. Tas nu sinnams man nebuht nepatika un kad reis tà isde wahs, ka Englandeeschi mums karsti pakkat dsinnahs un jaw pee papehscheem bij klah, tad dohmaju pee fewis: Pagg brahliht, nu irr laiks, israhdees par dumju un taujees no eenaid-neeka sawangotees! Tà arr notika, schee manni ar leelu preeku itt weegli saguhstija un warr sapraast, ka tas man paeham arr bij par leelu preeku; dewohs tuhlit deenestā Wahzu legionā, dabbuju kreetni paehstees un padsertees un nedabbuju arri wairs ne wahrdrina Sprantschu plahpaschanu dsirdeht; Englandeeschi turreja brangu schnabbi, kas man pahr wissahm leetahm wairak patika. Bij diwas sortes, kas abbas itt brangi smekkeja, zittu pahr zittu bruhlejoh — weenu tee saukaja par rummu un ohtru par wisski. Bet ko tas lihds, Jums wissu to putru, issstahstiht? Pehz Wittorias flaktina mehs Spran-

tschus trenkajam ka aitas un kad karschs beidsahs, gahju no Parishes us Englandi, kur tiffam palikkü, kamehr Napoleöns no Elbas fallas atkal atpakkat atnahza. Nu bij jadohdahs pahri, us Brisseli. Juhs finnaht, ka pehz tam pee Waterloo bij jakaujahs. Tur nu gahja tik karsti, ka aufis ween filleja un firds eelschpuffe sahka kustetees.

Tizzeet muischlungs, ka esmu pateefigs zilwels un tadeht ne ko neslehpeschu; neleedsohs ne mas, ka man sawu muhschu leela kurahscha arr wis naw bijuse. Biju nu gan leelgabbalusaldat, bet manna pascha gribbeschana ta wis nebija, jo kur stelleja, tur bij jaeet, wai gribbeja wai ne, to ne weenam neprafija. Leelgabbalu schauschanu pawissam newarreju pa- nest, newis tadeht ka tas trohfsnis tik neschehligi aufis rihb, bet tadeht ka walla schaujoht arween papreefschu us batterijahm nozihre. Leelgabbalus riktejoh, manni jaw schaufchalas sagrahaba un kad pee mannas baterijas reis tik tahf nahza, ko pehz farra-wihru wallodas par „ahschu-zirpschanu“ nosauz, tad firds pawissam nogurra un dohmaju pee fewis: Lew tak wehl pahris schillingu maffa, eij pee schenkerenes! Schi manni labbi passinna — jo biju weens no winnas mihtakahm fun-dehm — un jaw no tahlenes man fauza pretti: nahz schurpu, reds kur puddelite! wai tur naw ta labbala kurahscha eelschä? Leelgabbali ribbeja ta ka wissa semme dimdeja un nahwes dohmas mannu dweheli ta sakampa, ka sahku pahrlift: wai tas no Lewis nebuhtu skaidra gekkiba, ka Sprantschi Lawu pehdigu ahrtawu mantotu? Buhs labbaki, tohs pahru schillingus, kas Lew wehl kulle, ar rummu pahrmicht. Tas bij dohmahts un wehl ahtraki padarrihts un kad pee sawas batterijas atpakkat atnahzu, nokrittu leelgabbalam lihdsäas un gusleju ta ne pirkstu nepalustinadams. Bitti heedri likka manni meerä gusleht, laikam dohmadami: to jaw sillahs puppas wehderä buhs trabpijuschas. Bik ilgi ta gusleju, to pats nesinnu, bet kad pamohdohs, tad neweenu leelgabbala-saldatu neredsjeju un lohdes laidahs ka bittes pahr par kalnini, kur batterija bij ustaista. Wai schahs wissus manus zittus brahkus bij prohjam noslauzijuschas, jeb wai schee paschi bij aismukkuschi, to nedabbuju finnaht, ne arri to taggad finnu, bet to es labbi finni, ka Sprantschu Kiraffeeri mannai batterijai ka wehtra wirfū gahsahs.

Kad Juhs pikkis paraatu! faziju pee fewis un ka ta nu wairs ne sahda smeeeklu leeta nebij, to Juhs muischaskungs paschi arr labbi saprattiseet! Kad winni manni guhstitu, tad finnama nahwe buhtu manna daska. Bet dohmaju: rauj wels

labbal Juhs, né kà manni! Nehmu leelgabbalu, norikteju taisni pretti un sahlu karfeht, baulsch, brdaulsch! Preeks bij flattitees, kò manni leelgabbali strahdaja, pirmajs, ohtris, treschs un tà jo probjam, kamehr wissus istulschiju, kas tik peelahdeti bij. Kò tahdas kartetschu-lohdes paspehj, to Juhs ne mas newarreest dohmaht! Kirasseeri swehlahs isschlauku fur tik azzis pafkattijahs, tschuppu tschuppahm, kà frussas-graudi un kas pahri palika, tas tik flattijahs, fur fruhmi tuwaki un steepahs par kallu, par galwu zits pa labbu, zits pa kreisu rohku no pulwera duhmeem laukâ. Es un manna batterija, abbi bijam isglahbti! Bet — dohmaju — tà tas tak nepaliks, kad schee resgassi atpakkat nahks, tad Lew atkal tas pats pohsts. Kà fibbens dewohs no jauna pee darba, sagrahbu flohtu, isflauziju leelgabbalus un peelahdeju tohs atkal, rinkî apfakkidamees, us kurru pufi lahdinsch buhs jasuhta.

Tik kò ar fawn darbu biju gattaws, tè arri Englandeeschi bij klaht un apfehda batteriju un wissu to pakalnu, un man nu wissas behdas bij wehjâ.

Kur tad tee zitti leelgabbalneeki? waizaja regimenter palawneeks.

To nesinnu teikt! es winnam atbildeju.

Woi tad Tu weens pats tè ar teem leelgabbaleem riukojees? winsch man atkal praffija.

Nu kas tad zits? tò es winnam atpakkat atpraffiju.

Dumjaku praffischanu es wehl nebiju peedsihwojis, zeenigs muischklungs! Wai winsch to newarreja redseht, kà es weens pats ween tur biju?

Un wai Tu weens pats tohs leelgabbalus ar kartetschehm arri pealahdeji? tò winsch manni jautaja tahlat.

Kas tad zits? tam atkal atteizu, itt dußmigs pahr winna mukka-jautaschanu.

Kà Lewi nosauz? winsch wehl tahlat jautaja.

Nu winnam wissu pehdigo isteizu, bet pahr to rummschnabbi winnam gan ne kò nepeeminneju, ne arri pahr to, kò pats fawâ prahtâ biju dohmajis, weens pats eenaidneeku azzis slahwedams un fawas nahwes atgahdadamees. Nam tad winnam tas arri bij jasinna? Neba winnam kà malzitajam woi teefas-kungam wissu us matta preefschâ isbohkfstercht.

Bet tad nu arri bij kò klausites, kà wihs kà laftigalla knahbi atwehris manni ar leelu garru runn apbahrtija, manni par manneem drohfs sirdigeem karrawihra darbeem par warru teidams un slawedams.

"To es Lord Wellingtonam meldeſchu," ta palkawneeks runnas
beigumā man wehl apgalwoja.

"To ſuhs warreet darriht, ja ſums tas patihk," es winnam
us to atbildeju.

Pehz nu arri wiffi manni beedri, kas ar ſakka-ahdas pa-
ſtalahm kruhmös bij eemukkuschi, zits pakkat zitta atkal falaf-
ſjahs un bij winneem par ſawu ſakka duhſchu deewsgan bah-
reeni un lammeeni jadſird; neſinnu wehl pats, ka winneem
wehl tik weegli laimejahs, no ſcha reſchga waſtā tift, het Sprant-
ſchi atkal bij us pekkahm un ſturmjejahs ka welli mums wirſu,
bet ſchoreis wiſreem tifpat ne mas labbaki neisdewahs, jo es
muhsu leelgabbalus wiſ ſlikti nebiju peelahdejis un kartetſches
ahrdiyahs tik neganti, ka Sprantschu ſaldati ka koſki lihdumā
fahla ſweltees. Bet kas finn, wai mums tomehr ſlikti neklah-
tohs, kad patlabban Bruhſchi arri nebuhtu palibgā atſteigu-
ſchees? Nu tikkam jo aſchi ſkaidribā! Tik pat ahtri ka mehs us
preekſchu gahjam, tik pat ahtri Sprantscheem ka wehscheem at-
pakkat bij jarahpjahs — winninsch bij muhsu. Mehs wehl
reis dabbujam Paribſi apmeleht, bet tad arr bij gann'. Es
tikku atkal us Englandi gahjis un zerreju, ka mannim arr lahdū
algu par teem flaweteem karrawihra darbeam dahwahs — bet
— kur nabbagā behrns klingeri nems? Wai nu par to rummu
to bij ſakkauijuschi, wai zittas lahdas leetas pehz manni aiss-
mirſa, to Deewſ finna! manni atlaida lailu, plifku, un ar itt
aufſteem wahrdeem, tapat ka wiffus zittus un kad mahjā pahr-
nahzu, muhsu wezzajſ fuhrſirſts arr bij ſlaht. Man nu té atkal
par ſaldatu bij japeeleaf un kad paſcham mattu truſka, tad
leeka bise pee kiveres bij japeeſeen lihds ar wiſſeem zitteem,
kaſ paſcheem tahdu neauga.*). Kad nu manni pawiffam at-
ſtafkā atlaida, tad man zits ne kas neatlika, ka muhsu zeema
zuſku-regimentei par kommandantu paſlift. Schis ammats man
wehl ſcho paſchu brihdi un man wiſch tahds pats ſwarrigs
iſleekahs ka karrawihra ammats. Tik pahr to ween, zeenigs
muſchaa-kungs, man buhtu jaſuhdsahs, ka ſawu pulku pee pa-
klaufiſbas pawiffam newarru veeraddinaht. To ne mas newarru
panest, ka man kommandeerejoht us wahrda neſlaufa, pawiffam
no ta laika, kur mannu brangu ſeldwebeli — leelo Kranzi —
noſchahwuschi, par to ween, ka ſchis leels draugs ar mescha-
putneem buhdams paſtarvam arri us jaſti mehdſa eet. Ta nu
man daudſreis ſawā iſſamiffeschana lahdas ſchnabbis jaeſperr
par ſiſsapmeerinaſchanu, bet meschafungam, tam leijam, to ne

*). Tas bij tolaiku moħdes ſikkums ne tifko ſee lungiem un-moħ-
des zeenitajeem ween, bet iħpaſchi arri pee karrawihrem.

fad nepeedohschu, fa wisch funnim arr sawu masu preeku ne-
nowehleja.

Muischungs pahr to ditti nosmehjahs.

„Bet teizeet man jel, kadeht Juhs to wissu gribbeet fin-
naht, taggad pahr to pakkat melledami?“ prassija zuhk'gans
muischungu.

„Paleez gluschi meerâ,“ muischaskungs atbildeja, „Eng-
landeescheem paschu sinnama srdas jaw sahl baiditees, fa Lewi-
ta aismirfuschi. Pahr to rummu winni laikam ne fo wis ne-
sinn, jeb wai paschi to wehrâ neleek, bet par Laweem duhfschi-
geem darbeem Tu sawu peenahlamu algu nepaspelhlest, ta Lew-
buhs drihs rohkâ!“

Zuhk'gans nosarka wisspahr waigeem, tahdu wehsti dsirde-
dams.

„Deewa Kunga pehz, zeenigs muischungs, luhdsams pahr
to rummu winneem ne fo nestahsteet!“ eefauzahs zuhk'gans.

To nu muischaskungs arri fwehti nosföhlijahs un rakstija
atpakkat sinnu, fa mellejamajs pee winna useets, bes fa pusch-
plestu wahrdianu pahr to rumm-fchnabbi fo peeminneja. Nebij
ilgi, fa selta medalis Waterloo farra-flatinam par peeminnu
preefsch zuhk'ganna tikkä atsuhihts lihds ar labbu teesu naudas,
fo winnam peeklahjigâ wihsé par sawa gohda darba zeenigu
atmalku rohkâ eedewa.

Satizz bes schaubischanaahs, fa zuhk'gans teescham neais-
mirsa, latru gaddu peeminnas fwehtkus nosvirineht us Water-
loos farra lauku un pascha laimi un drohfschibu atpakkat doh-
madams un to wisch laikam wairak fa weenu reissi par gaddu
darrija un rummas puddeliti arri pee tahdas fwehtku fwehti-
fchanas atminneja palihgâ nemt.

Stahsta gallâ rakstitajam arri tahdas dohmas no sawas
pusxes buhs brihw klaht veelift, jo par dohmähm — fa laudis
runnahnt mehds — muita naw jamaksa. Dohmaju tà: Pa-
faulé laikam wissur tapat eet, zittam ar rummu ne ween —
fa muhfsu zuhk'gannam — bet arri ar brandwihnu laimejahs
pee gohda un pee medalleem tilt. Bits ar sawu muklibu
dachkahrt augstaki pakahpis, ne fa daschs prahka-kungis ar
wissahm sawahm Deews sinnzik augstahm gudribahm, tikkai
drohfschiba, srdiba, ir beskauniba Janeum par pahlgeem, bet
pahr wissahm leetahm un wissos dsihwes gaddijumos allasch
laime buhs fa leelaka waijadiba, jo pateefiba irr un paleek tai
sakkamâ wahrdâ.

„Dsirkstele laimes irr wairak wehrte, ne fa pilla galwa ar
sapraschau!“

Gohda prahcts irr arri kaptahls.

No wisseem stahsteem un notikkumeem gan arween tee tee labhakee, no kurreem staider arri warr leezinah, fa tee teeschan tur un tur ta notikkuschi un kad turklaht arri satra peemin-nama wihra wahrdu warr peelift. Tomehr tai stahstā, ko appalshā dohdam lassift, tikkai tahs weetas wahrdu ween saweem lassitajeem warram pateift, kur tas notikkums peedsh-wohts un schehl mums, fa tohs gohda wihrus paschus arri newarram pee wahrda nosaukt. Bet lai nu buht, weddikim tikkai lassitaju taifni us Solingu. Schi irr ta weeta, kur muhsu stahstam dsmtene; bet Solinga arri zaue to Leelā flawā, fa te brangi kalleji un schlefferi dsjhwō, kas tahdus naschus, schkehres un sohbenu proht kalt, fa satram arri tohs wahrdu drohfschi warretu wirfū uskalt: „geld maftigi.“ To jaw Bruh-fchi fenn isprohwejusch. — Tomehr wissi landis Solingā naw wis naschu- un sohbenu-kalleji ween, bet irr arri daschi nabba-dsini, kam sawa deenischka maiosite laut fa zittadi jaluhlo sadabbuht. Tas bij 1847ta gaddā, kad kahds nabbaga feewas-wihrs, kam labs pulzinsch behrnu bij, par grahmates neffejus Kernes pilsehru bij apnehmaes noeet. Wihram kulle wairak nebij, fa aisenessama grahmata — jeb arri diwas — un brangs Solingā kals nasis, warrbuht arri kahdas mahrkas tehrina-naudas, bet galwa bij pilna — daschadu dohmu, jo, lai gan wihrs kahjas netcupija un pa leelzeltu tik nohtuli ween spehrachs us preefschu, tad tak laiks deewsgan atliffahs, pahrdochmaht, fa ar behrneem Deews winna gan baggatigi eshoht svehtijis, bet fa lauki tai gaddā wis nebij tik baggati ar augleem svehtiti un lai gan nasis kulle nebij smahdejams, tomehr bij jadohma, fa schim ik deenas wis darba nebuhschoht, behrneem maijes reezenus nogreeschoht. — Dauds, dauds wezzakeem, kam mahjā pilns klehpis behrnu, kas fa putnini ligsdā knahbus atplehtusch us sawu kummoshau gaidija, toreis gruhti ap sirdi palissa, kad truhkums un bads katu deenu draudeja tuwaki nabft un zet-torta luhgschanu gan no pascha sirds-dibbenah nahdama ar fmaggahm noyuhtahm pazehlahs us debbesini. Tapat arri darija muhsu grahmatas neffejus pa Kernes leelzeltu eedams. Winisch no wissas sirds skaitija: Muhsu deenischku maiisi dohd mums schodeen! un seewu un behrnus prahctā turredanam winnam arri bij jadohma us awu paschu tufschu wehderu, kas patlabban arri sawu teesu sahka pagehreht.

Skattees, kas tas tahds! ta winisch us reisu pats us fewi teiza, pee semmes noleekdamees un ar fillu papihu aptihtu

pazzinu no leelzetta pazeldams, kam gan sehgele wirsū nebija, bet tikkai tas wirsrafs: simts dahlderu papihra naudā. Tas nu sinnams weena alga, woi papihrā, woi spohschōs dahlderōs, bet wiham naudu usfkattoht firds kā no preeka fahka lehkt un winnam tuhlit prahā eeschahwahs tee wahrdi:

Kad behdas, raises peestahjahs,

Kad palihgs arr drihs atrohdahs!

Bet wihrs nepeederreja wis pee teem, kas kā dauds zitti darra, tehwareifi basnizā nosflaitijuschi, ahrā nahkdami to jaw gluschi aismirfuschi. Nahloschā azzumirshī muhsu nabbaga grahmatas neffejis jaw rohkas us luhgchanu bij falizzis un flaitija pilnā halsi: Ne-eewedd muhs eelfch fahrdinaschanas! Brihtianu klussi stahwejis winsch teize dohmās: Tam, kas winnu pasaudejis, winna teefcham arri waijaga, kaut jel sinnatu, kā winnu rohkā dabbuh!

Tahds gohda prahs nefad nepaleek bes algas, tas Kungs, kas debbesi, tahdas gohda dohmas allasch pirmajs samanna un gan faproht, kā katru leetu iswest.

Grahmatas neffejis apskattahs rinkī, bet neweenu nereds, kam warretu uspraffiht, woi ko neeffoht pasaudejis? — Bet ne tahlu gahjis, pamanna wihrū pilneem fohkeem no pakfakas nahkoht. Bij jadohma, ka schis laikam arri tahds pats grahmatunesis no Solingas; bet tuwaku peenahzis, israhdiyahs ka schis kungs, brangās drehbēs gehrbees un ka scha behrneem — ja winnam kahdus Deews dewis — pehz maises kummoſa wis nebuhtu dauds jahedajahs.

„Labriht, draugs!“ winsch muhsu grahmatunesejam usfauz. „Wai neesseit ko fanehmuschi?“

„Kas Jums suddis, kungs?“ atbild grahmatunesejis, dohmadams: Deews winnu sinn, woi buhs riltigajis ween.

„Masa pazzina, sillā papihrā eetihta, bes sehgeles. Wirsū bij usrafshtis: Simts dahlderu papihra naudā, un eelfchā bij diwdefmit peedahlderu gabbali,“ teize fweschajis.

„Schē winsch irr, apskattajt tikkai,“ runnaja grahmatas neffejis fweschajam pazzinu paſneegdams.

Kungs preeka un brihnuma pilns brihscham gohdigo grahmatunesi, brihscham faru wesselu un neaiskahrtu naudas pazzinu usfkattijis, grahba makā un peedahlderu gabbalu iswilzis, to eespeeda grahmatunesaja faujā. Schis gan no eefahluma leedsahs nemt, bet peerunnahts pehdigi tač ar leelu pateizibu ſchlinkibū fanemti.

Sweschajis kungs ar to wehl nepalikfa meerā un dohmaja, tahds gohda darbs teefcham ar pateizibu ja-atmaka. Winsch

grahmatas-neffeja wahrdu nopräfijis un tad tam pilns pateizibas firfnigi rohku speesdams no winna atwadijees atkal aiseet sawu zeltu.

Kas nu bij laimigaks kà muhsu grahmatas-neffejs? Alzik taifni irr tee wahrdi, kò manna nelaika mahte — Deew s meelo dwehfeli — mannim allasch ausis swannija, tà winisch runnaja pats pee fewis:

Atdoht to kò atraddis,
Dehlia nepeemirsti wis!
Deew s Tehws augstajs debbefis
Tad Tew arr nepeemirfhs.

Wai ta naw til pat kà sagta manta, kò zilweks semme fanemm un sinnadams, kám winna peederr, tomehr preefch fewis paturr? Wai tee simts dahlderi mannu dwehfeli nemohzitu kà kwehlo damas ohgles, kàd tahs tam gohda wiham neatdohtu? betzik falda nu mannim buhs ta fwehtiba, kò tee schinkoti pezzi dahlderi mannim atneffih. Wairak kà neddekas laiku nu fewai un behrneem buhs pahrtikkas. Wai par to Deewam ar preezigu prahru un labba flaidrä apsinnaschanä newarru pateiktees? Kas schodeen par manni gahdajis, arri rihta manvi nepamettihs bes sinnas! Alleluja!

Ar preezigu duhfschu un weeglakeem stilbeem ne kà papreelfchu grahmatu-neffejs dewabs sawu zeltu tahlaf, wehders arr wairs tà nekurdeja un drifs bij zetta mehrkis aissneegts. Tè winna pazeenija ar brangu maltiti un sinnantis, kà allus kanna arr netruhka. Muhsu gohdigajs grahmatas-neffejs arri nebi ja weens no kaunigeem un spohleja feeru un fweesta-maisi zitt pakkat zitta, itt kà tam par ehfchanu arri malfa buhtu fohlita. —

Warr nu prast, ka wiham zelschs us mahju dauds ihfaks biha neka turpu eijoht un lai gan wehders smaggals, lahjas tomehr dauds weeglaki zillajahs; jo wihrs par grahamatas ainseschanu labbu graffi bij nopennijis un bes ta wehl ihpaschi tee peezi dahlderi bij kulle. Solingâ nonahzis wianam pa eelu bekerim garram eijoht, tuhlit nahfis eefchawhahs prischi zeptas maises garfscha un diwus maises klaipus par sawu darba algu nopirzis, winsch steidsahs muddigi ween us mahju.

Ak tu preeks, ar lo behrni tehwam pretti lehza! Scheem patlabban — waffaras widdû — gawenu laiks bij eefahzees, lai gan kalenderê gawenis pawaßaras pirmâ gallâ stahn nosihmehts; bet, tehws teiza: „Behrni, neaimirsteet maisesdeweju debbefis, pateiksim Winnam papreelfchu un tad dohmatim us ehfchanu!“ Un jaunalajs no behrneem tuhlit eefahla flaitih: Kungs Jesu, nahz par weest Tu, un sfehhti Sawu dahwanu! Un kad wissi deewabihjigi ta bij lihds luhguschi, tad wehl tehws melleja nasi un miasi schlehlès sagreesa, — kas teem fmelekeja labbaki, neka lehninam zeppesch.

Ehdoht tehws iestahstija Behrneem sawu schahs deenas peedshwotu notikumu ar teem fants dahldereem un scheem pee

firds likka to mahzibu: allasch un ik katra weetâ no negohda darbeem fargahtees un ar tuwaka mantu sawu muhschu nekad naggus nefagahniht. Redseet, ta winsch teiza fmeedams un tohs peezus dahlterus us galda lildams, tohs fmits dahlterus es tam fungam tik pat ka us prazentehm esmu isleenejis un winsch mannim pirna gadda auglus jaw eepreefchü aismalkajis.

Deewabihjiga mahte rohkas falidama gressa azzis us debbesim un lubpas lehni kustinadama ta runnaja ar to Tehwutur augschâ; tad winna teiza: Mihki behrni! zilweka gohda-prahs un schliksta firds irr teefcham tahds kaptahls, kas mums auglus ness tur debbesis un jaw schè semmes wirsu! To teiku se winna ar engela azzim wihru usflattidama tam speeda firfnigi rohku un ar pateizibu prett Deewu to mihki aplampa un — tee arri jaw bija scha gohda prahsa augki.

Ruddens atnahza ar sawu fwehtibu, maise palikka lehtaka un truhkumu zeetejeem waigi atkal palikka fahrtaki un behdas bij wissas aismirfas.

Arri muhsu grahmatas-neffeju ne kahds truhkums wairs nespeeda un Deewu teikdams ka tee peezi dahlteri winnam bij palihdsejuschi dsihwibü zauri wilkt, winsch ar laiku to notifikumu pawissam aismirfa. Ta nemannoht bij atnahkuschi seemas-fwehtki.

Pirmo fwehtku rihtâ wissa famihlija bija basnizâ un mahjâ pahnahkuse, behrni dsihwoja spehledami un deedami ap fwehtku eglites un preezajahs pahr sawahm schlinkibahm un faldeem rauscheem, ko wezzaki scheem bij pagahdajuschi; te us reis eeraug' garro pasteswihru ar faweeem leeleem fooleem pahr fleegsni kahpjoht.

„Tam wiham schoreis wihlees, mums nekahdas grahmatas naw gaidamas!“ teiza faikeeze. Tomehr pasteswiham nebij wis wihlees. Winnam bij grahmata, taisni schurp rakstita, ar riktig wahrdi un uswahrdu un peezeem dahldereem eelschâ.

Wisseem azzis atplehtahs un neweens nesinnaja, ko teikt, ko ne; het tehws wehl ohtreis grahmatas wirsrafstu islaassijis arri dohmaja, ka weenam te allasch missejotees; tomehr adresse bij riktig un tadeht grahmata bij wallâ jalausch. Wallâ taisfoht tee peezi dahlteri iswehlahs, kam tahds raksts bij klahf peeliks: „Juhs man winn'reis us Kernes leelzetta fmits dahlterus paleenejaht. Tas bij ta: man winni no fulles bij iskrittuschi un Juhs winnus bijat atradduschi un mannim atdewahrt, ta tad paterzigs buhdams un taisnibu mihledams Jums schè klahf tahs prozentos noſuhtu. Tas ta peederrahs. Bruekejadt winnus pareisi un usaudsinajaht sawus behrnus arri

tik pat gohdigus, ka Juhs paschi effat. Tahds kaptahls teesham wifslabbak Deewam patihk un augku winnam ne muhsham netruhkf! Deews lai Tums palihds un dohd laimigus un fwehtigus seemas fwehtkus!"

Tas bij wiſſ, zits ne kas tai rakſta nebij; ne wahrds, ne dahtums ne bij appaſchā, ne arri ta weeta, no kurrenes winna laista!

Tē tehws preezigi ar ſkanju hafſi eefahka dſeedaht: Teizi to Kungu, to gohdibas-kehninu fwehtu!

Un wiſſi, feewa un behrni pažebla hafſi un ſcho jauku flawas-dſeefmu kohpā nodſeedaja. Tehws nehma tohs peezus dahlderus un aismalkaja ar teem ihres naudu un winna firds gawileja fruhkfis; bet mahte teiza paſmeedamahs: Redſeet nu, wai gohdaprahts naw brangs kaptahls, wai mihlais Debbeſtehwſ arween rentes rikti neismalka, woi nu ar Sawu fwehtibu ahrigi jeb eelfchligi pee muhſu firdim, bet wiſswairak abbejadi? tadeht behrni, eefkrihwejeet to perſchu ſawās dwehſelēs:

"Eff' labs un dſiſhwo gohdigi

Lihds pehd'ga azz'mirkta,

No Deewa zelteem nelihdi

Ne plaufta plattumā!"

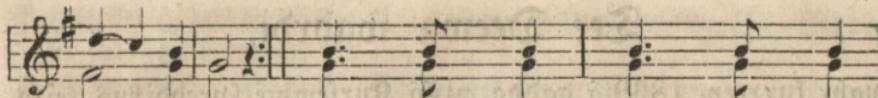
No ta laika arween tik lo seemas fwehtki bij atnahkuſchi, grahmata ar ſaveem peezeem dahldereem arri bij klah, ar kurreem ifreis weena dafka no ihres - naudas tiffa nolihdinata; bet ne kād arri neaismirſa, ſawam nepaſihſtamām labbadarritajam un Deewam debbefis pateizibu doht. Un lai gan winnam tāpat kā mums ta labbdarritaja wahrds naw ſinnams, to teesham ſinnam, ka winnam tee ismalfati augki atkal augkus atneffa pee meefas un pee dwehſeles — jo Tam, kas no augſhenes us mums ſemmē noſkattahs, wiſſi rehkinini labbaki ſinnami ne kā mums un par katu tahdu kaptahlu Winsch allach rikti rehkinuma-grahmatu wedd, vehz kurras kram ſawā laika ſawi augki rikti tiks ismalfati.

Plaujaswakkars.

Palehni. Pa weenam.

(Ar bildi.)

Sau = le ſem = mu, dee = na beidsahs, Dſeſtralks pa = leel
Puiſchi, mei = tas lau = kā ſtei = dsahs Plaut un fa = nemt

Ina - schi nu; Dsching, dschang, dsching! dsching, dschang, dsching!
lab = bi-bu:

Dsching, dschang, dsching!

Laj tik kriht!

Arri kriht fa schwikt un swellahs
Wahpas apfahrt iskaptehm,
Kas drihs atkal kuhlos zellahs
No tahn mudrahm meitenehm
Hopsafah! Trallalah!
Schwalt, schwikt, schwalt! lihds pat
nakt!
Trallalah! Hopsafah!
Lihds pat nakt!

Druwa noptauta nu gluschi,
Kuhli wifft fazelti,
Dalgus*) semme fabahsuschi,
Puischi uhlfscho lustigi
Uh hu huh! uh hu huh!
Darbs nu beigts! Tas bij steigts!
Uh hu huh! uh hu huh!
Darbs nu beigts!

Jahnis nomettahs us duffu
Weens pats tur us kuhlini,
Lihse peeleen tam it klußu
Klaht pee auss un kuttina:
Schip, schip, schip! schip, schip, schip!
Kamehr tas usmoh stahs.
Ha ha ha! ha ha ha!
Pafmejahs!

Va tam fakerr puischi zitti
Katriss fawu mettau,
Fehzis greesch us pijoliti
Nomettees us kuhliau:
Schig, schag, schig! schig, schag, schig!
Brim brum bram! Schim un tam!
Laj tik irr! Laj tik irr
Schim un tam!

Gihrt's fakehris fawu Prohni,
Mihligi pee firds to speesch,
Nobutchoht to gribb par lohni, —
Mutiti pret mutti greesch:
Pa pa pa! — Na na na!
Schlalt schlilt schlalt! Salds par makt!
Tu, tu, tu! — Nu, nu, nu!
Salds par makt!

Indrikis ar Ihes abbi
Skattahs, dohma: ja nudeen!
Waj tas nebuht' brihnuns labbi,
Kohpā buht' ta weenadween!
Kohpā ta mihibā!
Weenad ween — nakt' un deen'
Mihletees — butschotees!
Ja, nu deen!

Behrtulis un refna Gewa
Fehzim pretti nofehschahs;
Tee drihs paliks wihrs un feewa,
Ladeh'l klußam usklaufahs
Tå tå tå! — Ja ja ja!
Buhs flaht drihs, mums tas brihds:
Butschotees — mihletees —
Buhs flaht drihs! —

Tumfchs! jan deenas-gaisma beidsahs
Lahdās saldās preezibās.
Mudri wiss' us mahjahn steidsahs,
Juhfstedamees isschirrabs;
Labbunalt! Labbunalt!
Jums un mums! — mums un jums!
Labbunalt! Labbunalt!
Mums un jums!

E. D.

Tee Deewa wahrdi,

pahr kurreem 1869tā gaddā wifā Kursemme spreddikus teiks.

Leelā luhgfschanas deenā:

Rihta spredd. Luhk. 7, 36—50.

Wesp. spredd. Dahw. ds. 85.

Plauschanas fwehtkös.

Rihta spredd. Mart. 4, 26—29.

Wesp. spredd. Dahw. ds. 104, 27—35.

Mirruschu peeminneschanas deenā:

Rihta spredd. Jahn. ew. 5, 24—29.

Wesp. spredd. 1 Peht. 1, 3—9.

Tirgi Kursemme un Leischös.

Abgulde, wezzā, (Dohbeles Kirfpehlē) 3. Oktober deenā.

Aisputtes pilsfehtā, 1) 24. April; 2) 23. Juni; 3) Sihm. Juhd d. (28. Oktbr.).

Aisputtes muischā, Klohsterā, us wezz. Mikk. (29. Sept.).

Alswangös, us jaun. Sihm., un Juhd. d. (16. Oktbr.).

Amburgā (Annenburg); Krohna muischā, Selgawas Kirfpehlē us Zehkaba deeni (25. Juli).

Annesmuischā pee Jaunpils, pirmā labbibas mehn. d. (1. Augustā). Auglenē, Walkas kreisē, 20. April.

Bahrbelē (Barbern), pee ta wesselibas awota (Bauskes Kirfpehlē), 1) peektdeenā pehz Jesus debbeß braufschanas deena; 2) virmdeenā pehz wezz. Jahn. deen. (24. Juni); 3) us wezza Mikkela deenu (29. Sept.).

Bauskes pilsfehtā, 1) no 24. lihds 26. Februar; 2) ohtrā zet-tortdeenā pehz Mahrias dñsimch. deenas, tohp 3 deenas turretas; 3) virmdeenā pehz Schildu Mikkeli fwehtkeem, tohp 5 deenas turretas (Sprantschu tirgs).

Behrsé, leelâ, pee Dohbeles, 1) us wezzeem Lamberteem, (17. Sept.);
 2) tai 15. Oktober.
 Behrsumuischâ, Krohna, (Dohbeles Kirfpehlê) wezza Behrtuła
     deenâ (24. August).
 Behrsumuischâ (Bauskes Kirfpehlê), zettortdeenâ pehz Bauskes
     Sprantschu turgus.
 Birschumuischâ (Krohna muischa, Sehlpils Kirfpehlê, — (Groß-
     Buschhof unweit Jacobstadt), 30. September.
 Bifstenê (Jaumpilles Kirfpehlê), tai 10. Juli;
 Brantes-muischâ (Ixtrumünde), pirmâ pirmdseenâ eelsch Öft. mehn.
 Daugawas-muischâ (Linden), 12. Oktober.
 Dohbeles Krohna muischâ, 1) tai 28. August; 2) tai 28. Oktober.
 Döbheles pilsf. 1) tai 24. April; 2) us wezzu Gallus d. (16. Okt.).
 Dundangâ, tai 9. September.
 Gezawâ, leelâ, 1) Labrentschâ deenâ (10. August); 2) Egihda
     deenâ (1. September), sangu-turgus.
 Chdolê, (Edwahlen) tai 14. Oktober.
 Eikesmuischâ, skatti Ilsesmuischâ.
 Ekkengrahwê (Sehlpils Kirfpehlê), 1) tai 25. Juli; 2) tai 25. Sept.
 Elsfchau (Krohna-) muischâ, 1) 3. August; 2) pirmd. v. 14. Sept.
 Embohtê, 1) zettortdeenâ preefsch Wastlahwejem; 2) zettortdeenâ
     preefsch Waffaras-fwehtkeem; 3) zettortdeenâ preefsch 17. Sept.
 Falzgrahwê, pee Bełkera-krohga, 1) trefchdeenâ pehz Leeldeenas-
     fwehtkeem; 2) Pirmd. pehz Selgawas Mahrias-deenas turgus.
 Gahrshumuischâ, Dinaburgas Kirfpehlê, 1) pirmdeenâ pehz 29.
     Juni; 2) septitâ pirmdseenâ pehz 29. Juni; 3) weenpazmitâ
     pirmdseenâ pehz 29. Juni.
 Gohstian meestâ, 25tâ Juli; 2) 16tâ Oktbr.; 3) 10tâ Nowbr.;
 4) 30tâ Nowbr., latris 3 deenas. Bes tam il trefchdeenâ
     neddelas=turgus.
 Gorschdowâ, pee Bruhfchu rohbeschahm, 1) 1 Merz; 2) 1. Juni;
 3) 1. Sept.; 4) 1. Dezemb.
 Grabwendalê, pirmddeenâ pehz wezza Jurga deena.
 Grihwê, meestâ, 1) tai 15. Bewr.; 2) tai 15. August.
 Greeses basnizas-krohga, skatti Esserê, leelâ.
 Grendse, Ritterchastes m., Tukum. Kirfp., 1) Labrentschu d.
     (10. August); 2) Matteüfa d. (21. September).
 Grodnovâ, Krusta paug. d. (14. Sept.).
 Grobbinê, pilsfehtâ, 1) tai 10. September, trihs deenas; 2) Mahr-
     tixa d. (10. November) trihs deenas.
 Grobbines muischâ, wezza Matteüfa deenâ (21. Sept.). trihs d.
 Gulbê, pirmddeenâ pehz 25. Juli.

Jahnschlos, L., 1) Mahr. schliest. jeb swetschu d. (2. Febr.);
 2) swchtdeenâ, 4. gawenu neddelâ; 3) Maises deenâ (Frohnl.).
Taunjelgawâ (Friedrichstadt), 1) no 3. lihds 5. Februar linnu-tirgus, 1848 gaddâ eezelts; 2) pirmdeenâ pehz wezz. Jahn.
 3) pirmd. pehz Mahrias dsimfhanas (Sept.); 4) pirmd. pehz wezz. Mikket.; 5) no 1. lihds 3. November, linnu-tirgus, 1848 gaddâ eezelts; 6) pirmd. pehz Mahrtina d. Bes scheem tohp il zettortd. neddelas-tirgus turrehts.

Taupilli (Neuenburg), 1) 19. August, 2) 29. Sept.

Taupilsfehtâ, fktati Neistattè.

Taun-Swirlaukâ, pirmdeenâ preefsch wezza Fehkabâ deenas.

Fehkabmeestâ (Jakobsstadt), 1) 7. Janwar; 2) 3. Febr.; 3) peekt-deenâ eelsch gawenu neddelas, linnu-tirgus, tohp 8 deenas turrehts; 4) 9. September; 5) no 1. lihds 8. Dezember, linnu-tirgus.

Jelgawâ, 1) zettortd. pehz Mahrias dsimfhanas d. (September); 2) zettortdeenâ pehz wezza Mikkela deenas. Abbi tirgi tohp trihs deenas turreti.

Illukstê, 1) swaignes deenâ (6. Janwar), diwi deenas; 2) Mahrias swetschu deenâ (2. Febr.); 3) swchtdeenâ pehz 8. Sept., diwi d. Bes scheem tohp il zettortdeenas neddelas-tirgus turrehts.

Ilsej jeb Eikesmuischâ, Nerretas Kirspohle, 1) pirmdeenâ pehz jann. Fehkab.; 2) pirmdeenâ pehz wezz. Behrtut.; 3) pirmdeenâ pehz 9. September.

Turburgâ, pee Bruhfschu rohbeschahm, L., 1) 15. Merz; 2) 15. Juni; 3) 15. Sept.; 4) 15. Dezember.

Kabille, 1) tai 18. April srgu-tirgus; 2) 6. Oktober, labbibass, lohpu- un srgu-tirgus.

Kaldebrunnâ, Dimburgas Kirspohle, 1) tai 11. Juli; 2) tai 22. August; 3) tai 19. September.

Kalnamuischâ (Hofzumberge), Meschamuischhas Kirsp., jaunu La-brentschu deenâ (29. Juli).

Kalnmuischâ, tai 15. September.

Kandawâ meestâ, tai 28. Juni.

Kandawâ, Kr. muischa, tai 28. Juni.

Kehwelé pee Wezs-Auzas, 1) 12. Juli, 2) 4. Oktober.

Keidana, L., 1) tai swchtdeenâ eelsch 1. gawenu neddelas; 2) Andreja d. (30. Nowbr.); 3) Sprantscha d. (4. Oktb.).

Klaipehdê (Memel), Mahrias debbefbraufschanas deenâ.

Kogelmuischâ, tai 11. Oktober.

Kretingenê 1) Februar; 2) 1. Mai; 3) 1. August; 4) 1. Nowbr.

Krihzburgas meestâ 1) 10tâ Febr.; 2) 3schâ waß. fw. d.; 3)

10. Oktbr.; 4) 6tâ Dezbr., katis 3 deenas. Bes tam il pirmdeenâ un zettortdeenâ neddelas-tirgus.

Kuldigā, 1) pirmdeerā preech waffaras fwehtkeem, 3 deenas;
2) us jaun. Mikkeli. (no 17. lihds 19. Sept.).

Kuldigā, Kr. muischā, tai 15. September.

Kurtschōs, Saldes Kirsp., tai 12. Sept.

Leepajas pilgs., Annes tirgus, pirmā zettortd. pehz 14. Juli, 8 d.
Lindesmuischā, skatti Daugawasmuischā.

Liwahn meestā 1) Itā Mai; 2) 29tā Septbr., katriis 3 deenas.

Ilf peektdeenās neddekas=tirgus.

Mehmetā (Krohnas) muischā, Baufles Kirspēhlē, pirmdeerā pehz
1. Oktober, diwi deenas.

Mehmetā (leela-) muischā, 23. September.

Neistattē, pee Brūhschu rohbeschahm 1) 15. Janwar; 2) 15. April;
3) 15. Juli; 4) 15. Oktober.

Nerretā (Nerst), 1) 13. Mai; 2) 13. August; 3) 3. September;
4) 24. September; 5) 15. Oktober.

Nihsorgē (Neusorgen), Ģezawas Kirspēhlē, zettortdeenā pehz 9.
Nonember, lohpu= un ūrgu=tirgus.

Nogalles-muischā, tai 24. September.

Nowogrudok, 30. Merz.

Nurmuischā, pee Talses pilsfēhtinas, 24. April.

Palangē pee Brūhschu rohbeschahm, tohp ikgaddu tschetri tirgi
turreti, prohti: 2. Janwar, 1. April, 2. Juli un 2. Oktbr. d.
(tai 1842. gaddā eezelti).

Peeviķu-muischā, Sakkaleijas Kirspēhlē, 14. Oktober.

Piltene, 1) ūwetschu deenā (3. Februar); 2) wezzā Mikkela d.
(29. September) lohpu= un ūrgu=tirgus.

Plettenbergas muischā, skatti Daugawasmuischā.

Pohpesmuischā, trihs deenas preech Mahrias dīsimfhanas d.
(tai 5. September).

Preedulē, skatti Waddakse.

Remtenē, Jaunpilles Kirspēhlē, 15. September.

Rendē, masā, Kuldigas Kirsp., tai 12. un 13. September d.;
prezzu=, labbibu=, lohpu= un ūrgu=tirgus.

Rundalē (Ruhenthal), 1) pirmdeerā pehz Pehtera-Pahwila d.
(29. Jan.), 2 deenas; 2) Sihman-Juhd. d. (28. Okt.), 2 deenas.

Sabilles pilsfēhtinā, 1) 1. u. 2. Mai, lohpu=, ūrgu= un lab-
bibas=tirgus; 2) wezza Behrtuka deenā (24. un 25. August).

Saldesmuischā (Frauenburg), 1) trefchd. pehz waff. fwehtkeem;
2) 30. August.

Saldesmuischā (meestina), 1) 10. April; 2) 15. Juli; 3) 20.
Oktober; 4) 18. un 19. Dezember.

Sallamuischā, Zelgawas Kirsp. (Grūnhof), 21. Sept.

- Saffes muischâ (Weesen), Jaun-Jelgawas aprinkî, pirmdeenâ pehz 27ta August lohpu- un strgu-tirgus.
- Saukesmuischâ, wezzâ, 1) us jaun. Jahneem (12. Juni); 2) tai 12. September.
- Saulesmuischâ, wezzâ (Alt-Rahden), 2. deenas pehz Schenberges kannepu-tirgus.
- Schaggare, L., 1) Jaunâ gaddâ; 2) Wastlahw. un pelnu d. 3) frusta atrashanas d. (3. Mai); 4) Peht. Bahw. d. (29. Juni); 5) wiffu fwehtu d. (1. November).
- Schaimé, L., 1) triju Kungu d. (6. Janw.); 2) us Jurgeem (23. April); 3) us waffaras-fwehtdeem; 4) us Jahneem (24. Juni); 5) us Mikkleem (29. Sept.); 6) Mahrtina d. (10. Nowbr.).
- Schenbergas muischâ, Baufkas Kirspelâ, 1) pirmdeenâ pehz 21. Hanwar; 2) pirmdeenâ pehz 4. gawenu fwehtdeenas; 3) pirmdeenâ pehz 5. fwehtdeenas pehz Leeld.; 4) pirmdeenâ pehz waffaras fw. atfw.; 5) diwi deenas preefsch 1. fwehtdeenas Augustâ mehnesi, prohti: peektdeena, festdeena, pirmdeenâ, ohtrdeenâ un zettortdeena (kannepu-tirgus); 6) pirmdeenâ pehz 17. Sept.; 7) pirmdeenâ pehz 2. November.
- Sehlpille, wezzâ, 1) pirmdeenâ pehz debbef-sbraufschanas; 2 deen.; 2) Sihman-Juhda deenâ (28. u. 29. Oktober).
- Seffawâ, Kr. muischa, pirmdeenâ pehz 8. September.
- Seffihlê, 3. Oktober.
- Sezzé, Sehlpils Kirsp., 1) Behrtuka deenâ (24. Aug.); 2) 7. September; 3) 25. Oktober.
- Slohdê, L., us waffaras-fwehtku atfwehtes.
- Skrundé; Kr. muischa, heidsamâ pirmdeenâ September mehnesi.
- Sobdumuischa, pirmdeenâ pehz 8. September un pirmdeenâ pehz 21ma September.
- Stabbesmuischâ, Sehlpilles Kirsp., 1) Wihtus d. (15. Juni); 2) Jefkaba d. (25. Juli); 3) 22. Sept.
- Stalgené, Jelgawas Kirspelâ, tai 9. Sept.
- Strasdé, Leelâ, Randawas Kirsp., tai deenâ preefsch Jesus debbef-sbraufschanas deenas.
- Stuhresmuischâ, Jaunpilles Kirsp., tai 23. Sept., lohpu-tirgus.
- Swahrde, wezzâ, strgu- un lohpu-tirgus, 1) pehz wezz. Jurg.; 2) tai 4. un 5. August; 3) us jaunu Niklahs deenu, ja schihdu fwehtki eefriht, tad schee tirgi tanni fweht. un pirm. pehz tam tohp turreti.
- Talzené, Krohna muischa per Talfes pilsfehtinas, 1) Mahrias debbef-sbraufschanas deenâ (15. August); 2) 17. September.
- Turoggené, L., 1) 15. Febr.; 2) 15. Mei; 3) 15. August; 4) 15. November.

Tukumā, 1) pirmdeerā pehz 1. August; 2) pirmdeerā pehz 1. Sept.; 3) pirmdeerā pehz 1. Oktober.

Ugahle, Viltenes kīrsp., Lambertu d. (17. Sept.).

Umbertamuischā, flatti Wihfstē.

Waddaksē jeb Preedule, pee Leischu rohbeschahm, 1) taī 5. Februar; 2) taī 12. Oktober.

Wentē, 1) zeitortdeerā pehz wezzu waffaras-fwehtfu atfwehtes; 2) wezzā Sprantschu deenā (5. Oktbr.).

Wezza-muischā (Neugut), eeksfch Baufkas pils-teefas aprinķa, jaunā Sprantschu deenā (28. un 29. September).

Wihfstē jeb Umbertamuischā, 1) pirmdeerā pehz 28. September; 2) treschā pirmdeerā pehz 28. September.

Wilkomirā, L., Peht. Bahw. d. (29. Juni).

Wilnā, L., 1) Kastimira d. (4. Merz jaun. Kal.); 2) us Wihlipa un Jehlf. d. (1. Mei; 3) no 23. April lihds 15. Mei; 4) us Jahn.; 5) us Peht. Bahw. (29. Juni); 6) Jehkaba d. (25. Juli).

Wirzawā, leelā, pee basnizas, pirmdeerā pehz Mahrias dsim-fchanas deeuas.

Bezerē, wezzā, (pee Brozzesmuishas, Saldes kīrsp., peederrigis) taī 3. September.

Kursemmes linnu-tirgi.

Jaunā Jelgawā: (Friedrichstadt) no 2tra lihds 5tu Februar — un no 1ma lihds 4tu November.

Jehkabstattē: (Jakobstadt) no peektdeenas tannī neddelā preeksfch leela gawena fahloht, pastahw 8 deenas — un no 1ma lihds 8tu Dezember.

Sinta, kurrā mehnēscha-deenā friht tee tirgi Vidsemmē.

Janwar. 7. Rihgā (appixu tirgus) un Lehrpatā. 15. Rihgā, firgu-tirgus, pastahw neddelu no weetas. 17. Jaunā Lehrzenē, Schweles basnizas walsti. 25.—28. Pehrnavā.

Februar. 2. Willandē jeb Fellinē, Werrowā firgu- un krahmū-tirgus. 4. Audernamuischā, Pehrnavas aprinķi (peektdeenā preeksfch Wasliahwu deenas). 24. Wezzā Gulbenē.

April. 10. un 11. Werrowâ. 14. Bormannamuischâ, Gau-jenes dr. 15. Käipenê, Maddalenas muischâ basn. walsti, lohpun un stirgu-tirgus. 18. Preeules muischâ, pee Zehfim, lohpun un stirgu-tirgus. 20. Rohsbergâ, Straupes dr. 23. Walmarmuischâ, Laudonê. 25. Wezz-Wahlesmuischâ, Trikkatas dr. stirgu-, lohpun, linnu-, bohdus- un krahmus-tirgus. 27. Tirses pils-muischâ.

Mai. 1. Kahrsdawâ pee Zefwaines un Straupe.

Juni. 1. Oholsmuischâ, Zehfus aprinkî, Leepas basnizas walsti. 11. Zehfis. 12. Walkâ. 15. Rammasmuischâ, Sigguldes dr. 17. Ohdsfamuischâ, Kalzenawas draudse. 20. Rihgâ. 22. Willandê jeb Wellinê. 24. Behrsaunê, Gahlesmuischâ, Sigguldes draudse, Kraukelê, Rankasmuischâ, Jaunas-Peebalgas draudse. 25. Werrowâ. 29. Keegelmuischâ, Rubbenes draudse; Kuffes-muischâ, Zefwaines draudse; Lohdesmuischâ, Skujenes draudse; Tarwastâ, Tchrpatâ, Beetole, Kalzenawas draudse.

Juli. 1. un 2. Pehrnowâ. 2. Smiltenê un Westenê. 12. Slohfâ. 13. Chrglê, Krappesmuischâ, Gulbenes draudse; Pehrnowâ. 20., 21 un 22. Rihgâ, Wahzsemmes aitu willas tirgus. 22. Tchrpatâ. 25. Laubermuischâ, Seltin-muischâ, Allukfnes draudse; Zefwainê. 26. Chrgemê un Palzmanê. 27. Behrsaunê.

August. 10. Luhfchamuischâ, Limbaschö, Lohrumpmuischâ, Muhjanê, Walkâ, Welkummuischâ Wezz-Peebalgas draudse; Westenê. Kehtschumuischâ, Nitaures walsti. 15. Allukfnê, Skujenê, Smiltenê, Waltenbergâ, Zehfwanê. 24. Chrglê, Ruhjenê, Sig-gulde. 29. Tirses pils-muischâ.

September. 1. Oholsmuischâ, Zehfus aprinkî, Leepas bas-nizas walsti. 2. un 3. Abbijâ, Pehrnowawas aprinkî. 4. un 5. Rappinös. 5. Lahsbergê, Allukfnes draudse. 5. un 6. Leela-muischâ. 8. Gaujenê, Wezz-Gulbenê, Kohsesmuischâ, Laudonê, Pelwê, Rengbertmuischâ, Ahdaschu draudse; Ruhgatnê jeb Raugâ, Stukmannmuischâ, Kohkneffes draudse. 10. Mennistmuischâ, Argla draudse; Drustumuischâ pee Dschrbenes; Bulderaa. 10. un 11. Wezz-Sallazê. 12. Luhfchumuischâ. 13. Mahrschenmuischâ, Behrsaunes draudse; 15. Mas-Sallazê, 15. un 16. Bel-lawâ pee Gulbenes. 17. Nehtkenê, Suntachmuischâ, Audernamuischâ, Pehrnowawas aprinkî; 20. un 21. Wennermuischâ, Pehrnowawas, teefâ. 21. Bahmusmuischâ, Smiltenes dr., Jaumpilli, Praulesmuischâ, Sennesmuischâ, Ruhgatnes draudse; Walmare. 22. Baunamuischâ, Mattihfchö. 23. Stolbesmuischâ. 24. Las-donê, Rankasmuischâ, Jaunas-Peebalgas draudse. 24. un 25. Willandê jeb Feline; Werrowâ. 25. Burtnefös. 26. un 27. Diékeli. 29. Gaidesmuischâ jeb Waidawâ, Kalzenawê, Kehtschu-

muischâ, Nitaures walstî; Krustapilli, Nurmesmuischâ pee Sigguldes, Tehrpata, Hungurpilli, Allojas draudsê; Walkâ, Vibrokmuischâ, Mahspils draudsê; Zehswaine. 30. Kahlamuischâ pee Ahraisches; Straupê.

Oktober. 1. Trifkatnê. 2. Renzenesmuischâ, Burtneekos. 2. un 3. Wastemoisé. 3. Raunâ. 4. Jummurde pee Chrgles, Rausesmuischâ, Palzmares draudsê. 6. Weetolê pee Kalzenawes, Wirkené, Ruhjenes dr. 7. un 8. Drustumuischâ pee Dsehrbenes. 9. un 10. Limbaschôs, Mengelamuischâ, Maddaleenes draudsê, Staelenmuischâ, Pehrnavas teefâ. 11. Bezz-Wahlesmuischâ, Trifkat. dr., srgu-, lohpu-, linnu-, bohdu- un frahmu-tirgus. 15. Mihlesmuischâ, Kambi draudsê. 16. un 17. Zehfis. 18. Lihdermuischâ pee Leeseres. 20. Keichesmuischâ, Chweles basn. walste. 20. Kaiwesmuischâ, Zehsu kreise, Skujenes dr., lohpu-, srgu- un linnu-tirgus. 21. Braulesmuischâ, Aumeistermuischâ. 24. Leijasmuischâ pee Gulbenes. 25. Mehrumuischâ, Palzmanes draudsê lohpu-tirgus. 28. Kahrsdabâ pee Zehswaines draudses; Walmarê. 30. Ohdstumuischâ pee Kalzenawes.

Nowember. 1. Kuffesmuischâ, Zehswaines draudsê. 4. Blohmes-muischâ, Smilenes draudsê, lohpu-, linnu- un frahmju-tirgus. 10. un 11. Werrowâ. 11. Weesenê.

Widsemnes linnu-tirgi.

Aumeistermuischâ: 30tâ Nowember.

Limbauschôs: (Lemsal) 27tâ un 28tâ Februar — un 9tâ un 10tâ Oktober.

Pehrnavâ: no 25ta lihds 28ta Januar.

Tehrpata: (Dorpdt) 4tâ un 5tâ Februar — un 1mâ un 2trâ Nowember.

Walkâ: (Walk) 8tâ un 9tâ Febr. — un 20tâ un 21mâ Now.

Walmarê: (Wolmar) no 25ta lihds 30tu Janwar — un no 25ta lihds 27tu Nowember.

Wellinê: (Fellin) no 25ta lihds 27tu Janwar — un no 15ta lihds 17tu Februar.

Werrowâ: (Werro) no 9ta lihds 11tu Janwar — un no 9ta lihds 11tu Oktober.

Zehfis: (Wenden) 15tâ un 16tâ Februar — un 10tâ un 11tâ Dezember.

Ernst Plates

grahmatu bohde

taggad atrohdahs winna drifku-nammā, Nihgā pee Pehtera basnizas un tē warr dabbuht wissadas **Latweeschu grahmatas**, woi tēpat, woi arri zittur drifketas, labbi eefetas un par to ristigo tirgu, kā nefur lehtaki wairs newarr dabbuht. Tē irr: **garrigas** grahmatas, kā dseefmu- un luhgfschanu-grahmatas, wissadas prostaki un arri seltitōs wahkōs, spreddiku-grahmatas, ahbezies, latkises Deewagaldneeku-grahmatas u. t. pr.; **laizigas** grahmatas, kā pahr dabbas mahzibahm, semmju ap-ralstischanahm, pahr gaifa- un semmes-leetahm, par daschadahm pee zilweku dsihwes-buhfschanas waijadsigahm mahzibahm, kā: pahr zilweku un lohpu wesseliba kohpschanu, pahr semmes-, dahrsu-, plawu-, lohpu- un bischu-kohpschanu, stahstu-, pasaktu- un singu- grahmatas wiss' wissadas, fkhlas-grahmatas, dahrs-neeku grahmatas, kalenderes un tā wehl dauds un daschadas zittadas grahmatas, kas ween Latweeschu wallodā katrā laikā dabbujamas.

Tē pat schinnī bohdē arri ikneddet isdohd to awisi:

„Mahjas weesi“ ar sawu peelikkumu,

kur laffamas wiss, kas jeb katrā paaulē noteek un arri stahsti par mahzibu un par islusteschanohs un par johkeem. — Scho Mahjas weesi, teem, kas drifku-nammā to faxemm, isdohd festdeenās pehz puffsdeenas no pulkt. 4 lihds 7 un zittās neddelas deenās.

Par gaddu mafsa teem, kas tē Nihgā to faxemm 1 rub., ar peelikkumu 1 rub. 75 kap. f.; teem, sam par pasti jaapee-fuhta: Mahjas weesis ween 1 rub 25 kap., ar peelikkumu 2 rub. Bet teem, kas wissmasak' 3 gabbalus reisā weenā kuvertā leek few peefuhtiht, mafsa tik ween kā teem, kas tēpat drifku-nammā to faxemm.

Schinnī drifku-nammā us apstelleschanu arri teek drifketas kristibu- un kahsu-bisstetes, kontraltes, dseefmas un daschas zittas tahdas leetas, pehz katra patikschanas un ihsā laikā par lehtaku mafsu gattawas taistas.

Se. 4806